

ЗМІСТ

Засідання тридцять друге, ранкове (Четвер, 16 листопада 2017 року)

Прийняття законів про внесення змін до:

деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів ...3

Кодексу законів про працю України щодо святкових і неробочих днів ...10

деяких законодавчих актів щодо забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження та інших осіб правоохоронними органами під час здійснення досудового розслідування ...36

Голосування щодо внесення змін до порядку денного сесії ...25, 34, 69

Прийняття за основу проектів законів:

«Про внесення змін до деяких законів України щодо створення та ведення Кредитного реєстру Національного банку України» ...26

«Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ...47

Голосування проектів постанов:

«Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Бабак А.В.» ...70

«Про дострокове припинення повноважень
народного депутата України
Константіновського В.Л.»

...72

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ДРУГЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
16 листопада 2017 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Прошу заходити до залу, займати робочі місця. Звертаюся до народних депутатів з проханням зняти плакати. Вивішувати плакати в залі Верховної Ради заборонено Регламентом. Ви продемонстрували свою позицію. Будь ласка, акуратно зніміть плакат, ви зриваєте роботу парламенту.

Ігорю, зробіть це. Дякую.

Прошу народних депутатів заходити до залу. Готові до реєстрації? Прошу провести реєстрацію.

У залі Верховної Ради України зареєструвалися 354 народних депутати. Ранкове пленарне засідання оголошується відкритим.

Сьогодні день народження народного депутата України Сергія Анатолійовича Матвієнкова. Вітаю!

Сьогодні відзначають свій день українські морські піхотинці. Дорогі воїни, щиро вітаю вас із професійним святом. Ви – вартові нашої свободи, спокою та безпеки. Ми пишаємося нашими морськими піхотинцями. Дякую за вашу відданість державі, за жертвовну працю. Нехай кулі вас оминають, а поруч буде тверде плече побратима. Там, де ви – там перемога! Слава Україні! Привітаймо морських піхотинців (*Оплески*).

Сьогодні День працівників радіо, телебачення та зв'язку. Дорогі друзі, щиро вітаю вас із професійним святом. Дякую за вашу невтомну та надважливу працю для України. Вітаємо!

Колеги, поясню логіку сьогоднішнього дня. Пригадуєте, вчора ми дійшли до поправки 480 до проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів». Мене поправляють: поправка 453. Ми завершимо розгляд цього законопроекту і перейдемо до інших питань порядку денного, який на сьогодні

неймовірно прогресивний. Окрім іншого, ще раз прошу народних депутатів підтримати законопроект про реформу Верховної Ради України. Дуже сподіваюся, що сьогодні ми зможемо його розглянути. Я вважаю це принциповим і важливим для всіх нас напередодні чергових переговорів з євродепутатами. Прошу повної мобілізації в залі.

Розпочинаємо розгляд питання порядку денного. Запрошую на трибуну голову підкомітету Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Різаненка Павла Олександровича. Наголошую, що ми продовжуємо розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів» ([№ 5592-д](#)). Пане Павле, запрошую на трибуну. Ми зупинилися на поправці 453.

Слово Вікторії Пташник. Будь ласка.

ПТАШНИК В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго дня! Моя поправка стосується обрання ревізійної комісії у приватних акціонерних товариствах. Я пропонувала виключити положення, яким передбачено, що у приватних акціонерних товариствах із кількістю акціонерів більше 100 має обов'язково створюватися ревізійна комісія замість того, щоб акціонери самостійно визначалися, створювати їм ревізійну комісію чи обирати ревізора. Я взагалі вважаю, що це архаїчний інститут. Якщо ми говоримо про диспозитивність і дерегуляцію корпоративного законодавства, то акціонери мають визначатися самостійно: створювати їм ревізійну комісію чи обирати ревізора і працювати у приватних акціонерних товариствах так, як їм зручно. Я прошу виключити дане положення і підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Павле, прокоментуйте.

РІЗАНЕНКО П.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 97, Київська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Я хочу зазначити, що в редакції другого читання виписано, що статутом акціонерного товариства можуть бути передбачені вимоги щодо обрання ревізійної

комісії, кількісного складу тощо. В дійсності акціонерні товариства можуть статутом передбачити необхідність створення цього органу або його кількісний склад. Саме цим керувався комітет, пропонуючи відхилити дану поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 453, яку комітет відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 56.

Поправку не прийнято.

Поправка 454. Не наполягає.

Поправка 462. Не наполягає.

Поправка 467. Увімкніть мікрофон Долженкова, будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Шановний пане головуєчий! Пропоную підтримати відхилену комітетом поправку. Внаслідок проведених перемовин ми дійшли згоди щодо потреби підтримки зазначеної пропозиції, спрямованої на захист інтересів власників підприємств, установ, організацій через обрання головою ради фінансової установи саме тієї особи, яка буде обраною без зазначення будь-яких імперативних норм щодо ознак вказаної особи. При цьому зазначена норма в разі підтримки поправки збереже незалежних директорів у якості членів ради банку, але буде усунуто вимоги щодо голови. Прочу комітет і зал підтримати зазначену поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прокоментуйте, будь ласка.

РІЗАНЕНКО П.О. Щодо поправки 467, вона відхилена комітетом, але тепер пропонується до неї повернутися. Поясню, у чому суть. Законопроектом у першому читанні було передбачено, що в раді банку обов'язково повинно бути три незалежних директори. Законопроектом передбачено, що незалежний директор обов'язково повинен бути головою ради незалежно від того, чи в цьому банку один акціонер, чи

два, чи три, чи навіть те, що називається *closely held company*. Відбувся діалог з Національним банком – ініціатором такої концепції. Національний банк і депутати дійшли згоди щодо виключення цієї норми, тому пропонується для консенсусу цю поправку підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 467, оголошену Долженковим. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 100.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 475. Не наполягає.

Поправка 478. Не наполягає.

Поправка 481. Не наполягає.

Колеги, залишилося кілька поправок. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. За кілька хвилин переходимо до прийняття рішення.

Поправка 502 Лаврика. Не наполягає.

Поправка 503. Не наполягає.

Колеги, обговорення завершено. Це масштабний законопроект. З вашого дозволу я надам представнику комітету більше часу, щоб він запропонував, якою має бути остаточна редакція законопроекту для голосування після обговорення. Скільки хвилин вам потрібно? Надам вам 5 хвилин, якщо завершите швидше, буде добре. Колеги, я прошу всіх заходити до залу.

Різаненко Павло Олександрович. Будь ласка.

РІЗАНЕНКО П.О. Шановні колеги! Звертаю вашу увагу не на конкретні поправки, а на суть законопроекту і на те, чому він такий важливий. Я розумію, що технічні моменти щодо акціонерних товариств, корпоративного управління або розкриття інформації, можливо, не зачіпають кожного в цьому залі, бо не кожен мав відношення до фондового ринку, корпоративного управління або процедур розкриття інформації. Хочу зупинитися на кількох дуже важливих нормах законопроекту, якими кожен народний депутат, проголосувавши, зможе пишатися.

Так склалося, що в нашій країні у формі публічних акціонерних товариств існують тисячі юридичних осіб. Вони зобов'язані дотримуватися надмірних вимог, тому що, по суті, ці компанії, організації не є публічними. Пропонується, щоб без будь-якої бюрократії вони могли

стати приватними акціонерними товариствами. Як і раніше, вони регулярно подаватимуть річну звітність, але процедури будуть спрощені.

Законопроектом пропонується повністю усунути паперовий документообіг при поданні звітності регульованої інформації у відносинах з національним регулятором. Це буде своєрідною революцією. Навіть у деяких європейських країнах певні звіти ще подаються у паперовому вигляді. Це дуже спростить ведення бізнесу для всіх акціонерних товариств.

У законопроекті врегульовуються питання, з якими, упевнений, до багатьох із вас зверталися, що дивіденди виплачувалися не всім акціонерам. Це дискримінація. Передбачено механізм одночасної виплати дивідендів усім акціонерам.

У цьому законопроекті ще багато цікавого, до його розробки було долучено всі фракції. Проведено п'ять засідань робочих груп, до думки кожного народного депутата дослухалися експертно, незважаючи на те, чи в опозиції він, чи не в опозиції. Враховано більше 50 відсотків поправок народних депутатів, які перебувають в опозиції.

Колеги, звертаю вашу увагу на важливість цього законопроекту і користь від його прийняття. Він не має підводних каменів, саме тому закликаю за нього проголосувати.

Повернуся до технічної сторони законопроекту, юридичних нюансів, які треба врегулювати перед остаточним голосуванням. Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради висловило зауваження до законопроекту, з яким Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності погоджується та пропонує врахувати в такій редакції. Тут дуже прості технічні зміни. Послухайте, будь ласка.

Перше. В абзаці другому частини третьої статті 56³ (рядок 780 у порівняльній таблиці) та в частині першій статті 78 (рядок 959) Закону України «Про акціонерні товариства» слова «встановленого законодавством» замінити словами «встановленого законом».

Друге. Частину першу статті 69¹ Закону України «Про акціонерні товариства» (рядок 901) доповнити словами «відповідно до статті 41 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок».

Третє. В частині четвертій статті 39 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (рядок 1012) слова «не менше трьох осіб» замінити словами «при цьому кількість яких має бути не менше трьох осіб».

Четверте. У змінах до статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (рядки 1090, 1091) слова «ім'я фізичної особи» та «імена фізичних осіб» замінити словами «прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи» та «прізвища, імена, по батькові фізичних осіб» відповідно, а після слів «про реєстрацію юридичної особи» додати слово «тощо».

П'яте. З метою дотримання послідовності та передбачуваності державного регулювання пропонується у пункті 1 «Прикінцевих та перехідних положень» законопроекту слова «з дня, наступного за днем його опублікування» замінити словами «з 1 січня 2018 року».

Шосте. У пункті 13 «Прикінцевих та перехідних положень» законопроекту слова «протягом року» та «протягом двох років» замінити словами «до 1 січня 2019 року» та «до 1 січня 2020 року» відповідно.

Хочу також додати, що з метою забезпечення збалансованості та цілісності законопроекту, врахування результатів обговорення між народними депутатами і фракціями, комплексного врегулювання відповідних правовідносин, беручи до уваги те, що вчора активність депутатів була меншою і кілька поправок, врахованих комітетом, важливих для структури законопроекту, не набрали 266 голосів, треба врахувати в остаточній редакції законопроекту такі поправки.

Поправки 36, 73, 85, 118, 157, 305, 467 врахувати в редакції, в якій вони були враховані, та як пропонувалося їх врахувати. Поправку 263 врахувати в редакції другого читання, запропонованій та врахованій комітетом.

І наостанок. Народним депутатам України запропоновано підтримати проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів» (№ 5592-д) у другому читанні та в цілому з урахуванням щойно зачитаного під стенограму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, обговорення завершено. Прошу всіх заходити до залу. Прошу голів фракцій, секретаріат Верховної Ради України запросити народних депутатів до залу. Колеги, прошу припинити дискусії та зайняти робочі місця.

Ще 1 хвилину Павлу Різаненку, поки депутати заходять і займають місця.

РІЗАНЕНКО П.О. Пропонується підтримати законопроект у другому читанні та в цілому з урахуванням щойно зачитаного під стенограму та техніко-юридичних правок Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я ще раз прошу: сідайте на робочі місця, щоб нам не доводилося потім повертатися. Фактично всі фракції підтримують даний законопроект. Важлива тільки мобілізація в залі. Будь ласка, ще 10 секунд (*Шум у залі*). Колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів» (№ 5592-д) відповідно до рішення комітету у другому читанні та в цілому з поправками, які озвучив Різаненко Павло Олександрович із трибуни Верховної Ради України, із урахуванням пропозицій Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради та техніко-юридичних правок. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 213.

Не обійшлося без практики повернення. Я бачу, що не встигли. Запросіть народних депутатів до залу. Я поставлю на голосування щодо повернення. Закликаю до дисципліни. Прошу показати по фракціях, щоб ми зорієнтувалися.

«Блок Петра Порошенка» – 80, «Народний фронт» – 52, «Опозиційний блок» – 33, «Самопоміч» – 12, Радикальної партії Олега Ляшка – 15, «Батьківщина» – 0, група «Воля народу» – 4, група «Партія «Відродження» – 7.

Запросіть усіх до залу. Колеги, готові? Усі вже зайшли, зайняли робочі місця. Я прошу змобілізуватися і під час обговорення та голосування бути на робочих місцях.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду законопроекту. Прошу всіх дуже уважно голосувати і під час голосування бути на робочих місцях.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду законопроекту № 5592-д. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Голови фракцій, будь ласка, змобілізуйте максимально депутатів.

«За» – 228.

Повернулися.

Ставлю ще раз на голосування. Не виходьте з залу, будь ласка, навпаки, заходьте до залу.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів» ([№ 5592-д](#)) з пропозиціями і поправками, які озвучив під стенограму з трибуни Верховної Ради України Різаненко Павло Олександрович у заключному слові, з техніко-юридичними правками. Прошу підтримати у другому читанні та в цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 237.

Закон прийнято.

Вітаю всіх, хто долучився до розробки цього закону.

Переходимо до наступного питання порядку денного, дуже символічного і важливого для українців. Це проект Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо святкових і неробочих днів» ([№ 5496](#)). Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

«За» – 157.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Унгуряна Павла Якимовича. До мене підійшли кілька десятків народних депутатів з цією ініціативою. Вважаю її прогресивною і правильною. Прошу, пане Павле, зробити доповідь з цього питання.

УНГУРЯН П.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Слава Ісусу Христу! Шановні колеги народні депутати України! Микола Княжицький, Ольга Богомолець, Олег Березюк, Сергій Соколов, Олександр Сочка, Руслан Лук'янчук, Оксана Корчинська, Олег Лаврик, Роберт Горват, Євген Рибчинський, Володимир Бандуров, Василь Брензович, Андрій Шинькович, Валерій Лунченко, Дмитро Тимчук, Андрій Лозовий, Ігор Мосійчук, Олена Кондратюк, Оксана Юринець, Олександр Бригинець, Ірина Подоляк, Ганна Гопко – це ті народні депутати, які внесли цей законопроект.

Законопроект дуже збалансований і спокійний. Ми приводимо у відповідність із більш точним, правильним Григоріанським календарем, за яким живе весь світ, за яким живе Україна, святкування такої визначної події в житті кожного християнина, як Різдво Христове. Розуміючи, що існує багаторічна традиція святкування 7 січня, святковим днем Різдва Христового залишається і 7 січня, і 25 грудня.

Ще у 1923 році Всеправославний собор у Константинополі прийняв рішення, що всі православні християни мають святкувати Різдво Христове з усіма християнами світу, тобто 25 грудня. У той час Радянський Союз – атеїстична імперія – зробив усе для того, щоб не допустити святкування у Східній Європі саме 25 грудня. Нині 12 помісних православних церков святкують Різдво Христове саме 25 грудня, серед них Єрусалимська, Антіохійська, Румунська, Болгарська, Кіпрська православні церкви.

Ми розуміємо, що є традиція, саме тому пропонуємо привести у відповідність із точним, правильним календарем, за яким живе весь світ, виявляючи повагу до християн різних конфесій, які живуть в Україні, та беручи до уваги, що мільйони людей святкують Різдво Христове 25 грудня, і мільйони людей святкують Різдво Христове 7 січня. До речі, Молдова, яка разом з нами переживає процес євроінтеграції, та Білорусь прийняли подібні законопроекти ще три-чотири роки тому і мають два державних свята.

З огляду не те, що є потреба збалансувати державні свята і вихідні дні, у Комітеті з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення опрацьовується питання скасування 2 травня як святкового та вихідного дня. Я думаю, що нікому не зрозуміло, чому 2 травня має бути вихідним днем. Саме тому ми збалансуємо 2 травня і 25 грудня. Я вважаю, що у прагненні об'єднатися з сім'єю європейських народів ми маємо проявити толерантність, відкритість до всіх християн, які святкують Різдво Христове 7 січня та 25 грудня. Христос рождається!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Денісова Людмила Леонтіївна. Будь ласка.

ДЕНІСОВА Л.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні народні депутати! На своєму засіданні 20 грудня 2016 року наш комітет розглянув дану пропозицію народних депутатів. Із прийняттям цього законопроекту Різдво Христове відзначатиметься в Україні двічі: за Григоріанським календарем – 25 грудня та за Юліанським календарем – 7 січня. Комітет звернув увагу на те, що у світі вже є країни, які мають два вихідних на святкування Різдва Христового – у грудні та січні. Це, зокрема, Білорусь, Молдова, Ліван і Албанія. Загалом члени комітету зазначили, що така ініціатива сприятиме об'єднанню та кращому порозумінню між християнськими релігійними громадами.

У проекті Трудового кодексу, який майже готовий до прийняття у цілому, пропонується скасувати 2 травня як святковий, неробочий день. З метою усунення законодавчих протиріч та зауважень Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради пропонує під стенограму внести до законопроекту такі зміни.

Назву законопроекту викласти в такій редакції: проект Закону України «Про внесення змін до статті 73 Кодексу законів про працю України щодо святкових і неробочих днів».

У тексті законопроекту цифри та слова «25 грудня і 7 січня» поміняти місцями на «7 січня і 25 грудня», оскільки черговість свят у кодексі – за календарним принципом.

Враховуючи викладене, комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект за основу і в цілому, доручити Головному науково-експертному управлінню Апарату Верховної Ради та секретаріату комітету здійснити техніко-юридичне доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу уваги! Під час підготовки законопроекту виникла дискусія. Пані Людмила, послухайте мене. Багато хто з депутатів звернувся з проханням, приймаючи цей законопроект, внести зміни до переліку святкових днів, скасувавши 2 травня як вихідний день. Встановлюючи вихідним 25 грудня, зазначити, що День міжнародної солідарності трудящих не 1 та 2 травня, а лише 1 травня

як День праці. Запропоновано один вихідний замінили на інший, а не скасовувати. Це буде правильно. Давайте проведемо обговорення. Колеги, я ще раз хочу наголосити: це моя пропозиція. Давайте обмінюємося думками.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка. Повторюю свою пропозицію: зробити один день вихідним, а другий скасувати. Це буде справедливо.

Від «Блоку Петра Порошенка» виступатиме Курило Віталій Семенович. Будь ласка.

КУРИЛО В.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, самовисуванець). Шановні виборці! Шановні народні депутати! Луганщина. Я, в цілому, підтримую законопроект, але з урахуванням поправки, внесеної спікером парламенту Андрієм Володимировичем Парубієм. Я не чіпаю релігійного свята, 25 грудня – католицьке Різдво Христове, тут усе нормально, але запроваджувати ще один вихідний день у країні, де падає або слабо зростає економіка, я вважаю неправильним.

Нам треба переглянути всі свята в Україні. Пропозиція перенести вихідний день із 2 травня на 25 грудня компромісна, правильна. Я вважаю, що більшість депутатів і український народ зможе її підтримати. Для того, щоб збалансовано працювала економіка, зростало виробництво праці, я вважаю, треба відмовитися від перенесення вихідних на понеділок, запроваджене в 1990-ті чи на початку 2000-х років: якщо святковий день припадає на неділю, вихідний переноситься на понеділок. Вважаю це неправильним, такої традиції немає у більшості країн світу. Лише деякі багаті країни таке роблять.

Давайте підтримаємо законопроект із поправкою Парубія Андрія Володимировича.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Маркевич Ярослав Володимирович. Будь ласка.

МАРКЕВИЧ Я.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).
Прошу передати слово колежанці Подоляк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Подоляк. Будь ласка.

ПОДОЛЯК І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).
Виборчий округ № 116, «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, український парламент поважає право всіх релігійних організацій на самостійність у віроповчальних і догматичних питаннях. Ми не збираємося нав'язувати церквам дати чи спосіб святкування релігійних свят. З точки зору прав людини і релігійної свободи Верховна Рада піклується про можливість максимальної реалізації прав і свобод своїх громадян, а тому дає можливість громадянам України вільно дотримуватися своїх релігійних переконань.

Відтак сотні тисяч, мільйони римо-католиків, лютеран, реформатів матимуть вихідний день відповідно до своїх церковних традицій. Питання чи переходити віруючим на новий календар залишається виключно в компетенції релігійних організацій. Церкви мають самі вирішити його для себе.

У радянські часи святкування Різдва за старим стилем було однією з форм спротиву комуністичній владі, що перейшла на новий календар. Ми не можемо нав'язувати церквам, як і коли їм відзначати свої свята. Встановлення 25 грудня вихідним днем – це очевидний символ європейськості. По суті, Різдво об'єднує всю Європу і світ, є переконливим нагадуванням про наше спільне коріння.

«Самопоміч» підтримуватиме законопроект із поправками, внесеними під стенограму Парубієм і пані Денісовою. Так само ми підтримуємо скасування перенесення святкових днів на наступний робочий день. Такі законопроекти вже зареєстровано і зал у майбутньому їх підтримає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від Радикальної партії Олег Валерійович Ляшко.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Наша фракція підтримує ініціативу зробити 25 грудня вихідним днем. Це Різдво Христове за католицьким календарем. Ми ставимося до наших братів-католиків з великою повагою і підтримуємо цю ініціативу, але категорично проти, щоб забирати у трудящих можливість святкувати День праці. Виходить один мій колега і каже, що не розуміє, для чого святкувати день трудящих. У вас, дармоїдів, одні свята, а треба поважати людей, які підтримують економіку, створюють додану вартість.

Що таке 1 травня і 2 травня? Це не просто свято трудящих, це свято возз'єднання сімей, тому що діти їдуть у село до батьків допомогти картоплю посадити. Ви хочете позбавити сімей можливості об'єднуватися. Вигнали людей на заробітки по закордонах, чоловіки своїх жінок по п'ять років не бачать, бо ті по 300 євро в місяць мають заробляти, а тепер хочете ще й у країні позбавити трудящих права шанувати їх на державному рівні.

Команда Радикальної партії проти цього. Ми за те, щоб 8 Березня було державним святом. Це тільки імпотенти можуть забирати в жінок 8 Березня. Ми за те, щоб вшановувати пам'ять ветеранів, які звільнили країну від фашизму. Це велика наруга казати, що не треба шанувати подвигу наших дідів, які віддавали життя, звільняючи країну від коричневої чуми. Неправильно, нечесно і несправедливо по відношенню до історичної пам'яті, до полеглих мільйонів українців, які звільнили рідну країну від коричневої чуми, до трудящих.

Хочемо жити достойно, багато – людей праці треба поважати, шанувати, а не забирати в них свята.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Батьківщини» Євтушок. Потім від групи «Воля народу» – Рибчинський. Потім – Микола Княжицький.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, фракція «Батьківщина» підтримує даний законопроект з поправками, які вніс спікер Парубій. Досить ділити нашу поліконфесійну державу, треба, навпаки, об'єднувати. Дякую авторам законопроекту за таку прекрасну ініціативу, проте хочу зазначити, що сьогодні вчергове український парламент або ті, які приймають рішення щодо формування порядку денного, завадили проведенню дня інфраструктури.

Шановні колеги, нагадаю, що на дорогах щодня гине 12 осіб. Сьогодні ми мали можливість розглянути низку законопроектів, які бодай трішечки виправили б ситуацію з безпекою на дорогах. На порядку денному стояли законопроекти, і міністр був у тонусі, і Комітет з питань транспорту на своїх засіданнях вносив чіткі пропозиції, зокрема щодо концесії, щоб відкрити річки і розвантажити дороги. Згідно зі статистикою у Франції гине чотири особи, у Німеччині – три. Вкотре (не знаю, хто це зробив) вночі змінили порядок денний, напхали його різними лобістськими законопроектами і будемо зараз їх розглядати.

Звертаюся до спікера парламенту: якщо це не потрібно Президенту, уряду, то візьміть ви на свій контроль цю дуже не добру ситуацію, коли гинуть люди на дорогах.

«Батьківщина» підтримує законопроект про святкування Різдва 25 грудня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Воля народу» Рибчинський. Будь ласка.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Насамперед скажу, що я не змішував би праведне з грішним – 25 грудня із 2 травня. Але якщо вже є така ініціатива і підтримка залу, давайте це голосувати.

Особисто шановному Олегу Валерійовичу хочу сказати, що не існує такого свята як католицьке Різдво. Різдво святкують 12 із 15 православних церков світу саме 25 грудня. Це свято всіх православних і католиків. Святкують 7 січня лише ті церкви, які перебували під впливом Радянського Союзу – Російська (куди поки що входить і наш патріархат), Сербська, Грузинська і Вірменська. Усі інші – Польська, Чеська, Болгарська, Єрусалимська, Константинопольська – святкують 25 грудня. Ми таким чином приєднуємося до всього навколишнього світу.

Я не можу не погодитися, що трудовому народу потрібні вихідні, і що 2 травня – це для них наснага, вони виїжджають із міст. Я над цим ще подумав би і не змішував би святе з грішним.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, вмикайте по 2 хвилини.

Від «Народного фронту» Микола Княжицький. Від «Опозиційного блоку» Шурма. Після виступу переходимо до прийняття рішення. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., *голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Шановні колеги! Я особисто і моя родина святкуємо Різдво 7 січня, але ми будемо країну, яка об'єднує людей. Понад 30 відсотків релігійних громад святкують святий день Різдва Христового 25 грудня, солідаризуючись із багатьма християнами світу різних конфесій.

Я також не змішував би різні дати. Фракція «Народний фронт» голосуватиме за пропозицію спікера Андрія Парубія, тому що є люди, які хочуть їх змішувати. Голосуватимемо і за будь-яку іншу пропозицію, щоб і 7 січня, і 25 грудня люди могли звернутися до Бога, подумати про вічне. Щоб бути справедливими до кожного українця, який живе в Україні, на заході і на сході, закликаю всіх голосувати «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу зайти до залу, зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Я поставлю на голосування окремо свою пропозицію.

Поки депутати заходять, увімкніть мікрофон Ігоря Шурми, будь ласка.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Розглядається не питання віри. Я хочу підтримати тих, хто каже, що віра – це особиста справа кожного. Я хочу, щоб автор законопроекту не вводив в оману громадян України, озирнувся навкруги перед тим, як щось озвучувати з трибуни, і говорив правду. Він сказав, що всі церкви в Радянському Союзі святкували Різдво 7 січня. Я як греко-католик скажу для історії, що Українська греко-католицька церква ніколи не була під впливом влади в Радянському Союзі. Більше того, вона пережила стільки знущань і таврування, як, напевне, жодна церква в Радянському Союзі. Ця церква святкує Різдво Христове 7 січня.

Я ще акцентував би увагу на одному сьогоднішньому голосуванні. Це не політичне, фракційне голосування. Кожен віруючий і кожен атеїст має право натиснути кнопку так, як вважає за потрібне, і висловити свою позицію. Це перше.

Друге. Давайте вдумаємося, чи можна ставити на шальки терезів дві дати: Різдво Христового і 2 травня. Мені здається, що це богохульство – поєднати в законопроекті ці два питання.

І наостанок. Давайте поговоримо про вихідні дні на Різдво, на Великдень. До чого ми дійдемо? Віра – це одне, а вихідні дні – це абсолютно інше.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Обговорення завершено. Прошу зайняти робочі місця. Колеги, поясню логіку: я проводив дуже серйозні консультації. Я просто боюся, що ми не здобудемо голосів.

Пропозиція полягає в тому, щоб встановити один вихідний день, а інший скасувати. Наголошую, що тільки 1 травня – вихідний у наших сусідів, більше вихідних ні в кого немає. У Білорусі, Молдові, Болгарії, Румунії, Чехії тільки 1 травня – вихідний. Пропонується, щоб

і ми залишили лише 1 травня. Нам суспільство скаже: ви творите нові вихідні, а це для державного бюджету великий удар.

Моя пропозиція полягає в тому, щоб ми проголосували законопроект з такою поправкою: в абзаці п'ятому частини першої статті 73 Кодексу законів про працю України замість цифр і слів «1 і 2 травня – День міжнародної солідарності трудящих» виписати «1 травня – День праці». Цим ми здійснимо уніфікацію відповідно до європейських стандартів (*Шум у залі*).

Голосуємо з поправками комітету! Не пройде – я поставлю на голосування так, як було.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо святкових і неробочих днів» (№ 5496) з поправками, які озвучила з трибуни голова комітету, а також із поправкою, яка була озвучена мною: абзац п'ятий частини першої статті 73 Кодексу законів про працю України викласти в такій редакції: «1 травня – День праці». Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 201.

Не вистачає голосів Радикальної партії.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту без своєї поправки. Я прошу проголосувати проект Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо святкових і неробочих днів» (№ 5496) з поправками, які озвучила Денісова з трибуни. Займіть робочі місця. Без 2 травня, колеги! Мобілізуйтеся! Кожен голос важливий!

Прошу вас змобілізуватися і підтримати законопроект № 5496 з поправками Денісової за основу і в цілому (*Шум у залі*). Колеги, не розмовляйте під час голосування.

«За» – 211.

Колеги, ми маємо дилему. Я прошу всіх змобілізуватися, зайти до залу (*Шум у залі*). Увага! Частина депутатів не хоче голосувати без 2 травня, а частина не хоче голосувати з 2 травня (*Шум в залі*). Я прошу зібратися, нам треба негайно знайти компромісну пропозицію.

Пинзеник. Будь ласка, 1 хвилина. Озвучте компромісну пропозицію.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Законопроект, який ми розглядаємо, передбачено збільшення кількості неробочих днів в Україні. Скажіть, будь ласка, хтось спробував порахувати, як це вдарить по економіці України, який обсяг ВВП ми втратимо? (*Оплески*). Якщо ми хочемо прийняти закон, ми маємо один додатковий неробочий день замінити іншим. Я прошу підтримати пропозицію Голови Верховної Ради (*Шум в залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу уваги! Ми будемо безкінечно обговорювати. Послухайте мене уважно. Яку ми маємо ситуацію? Частина депутатів не голосує, якщо ми не вилучаємо 2 травня. Частина не голосує, якщо ми вилучаємо 2 травня. Я переконаний, що ми повинні прийняти закон. Ми не будемо проводити обговорення.

Колеги, якщо ми увійдемо в обговорення – втратимо законопроект. Прошу змобілізуватися. Я ще раз поставлю на рейтингове голосування пропозицію скасувати вихідний день 2 травня. Прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця. Ми маємо вийти на позитивне рішення. Закликаю всіх до відповідальності.

Ставлю ще раз пропозицію на рейтингове голосування. Хто підтримує прийняття законопроекту № 5496 із поправкою Парубія, щоб залишити тільки 1 травня – День праці, прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 203.

Ставлю другу пропозицію на рейтингове голосування. Хто за те, щоб проголосувати законопроект без 2 травня? Прошу проголосувати. Прошу всіх підтримати, нам важливо прийняти законопроект у будь-якому вигляді.

«За» – 204.

Обмінюємося думками, по 1 хвилині від фракцій. Яка перерва? Ми не зберемося більше (*Шум у залі*). Прошу зайти, підготуватися до голосування. Кожен голос має значення.

Я скажу вам свою думку. Ми маємо прийняти цей законопроект у будь-якому вигляді. Підтримайте його без 2 травня, я вас прошу. Голоси є, ми просто втрачаємо там 25 і там 25. Ми повинні їх десь забрати.

Матвієнко. Будь ласка, компромісна пропозиція, 1 хвилина. Прошу всіх зайти до залу.

МАТВІЄНКО А.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Я хочу, щоб ми за завісою побачили суть. Ми маємо розуміти, що 2 травня треба скасувати і збільшити кількість робочих днів, але не руйнуйте православ'я. Ми – православна держава (*Шум у залі*). Ви маєте розуміти, що за цим криється розвал православ'я. Ми повинні попросити церкви перейти на Григоріанський календар. Після того, як вони перейдуть, маємо встановити святковий день 25 грудня. Якщо ми зробимо це зараз, ми кидаємо кістку Москві, яка кричатиме, що ми заганяємо православну державу в католицизм. Ми створимо напругу в православній церкві. Не поспішаймо.

Я вас благаю: не шукайте простих рішень, це дуже складна матерія. Не треба руйнувати стабільність, хоча й хитку. Прошу скасувати 2 травня, а з 25 грудня давайте трошки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усе! БПП виступив.

Тепер від «Народного фронту» Вікторія Сюмар. Будь ласка, 1 хвилина.

СЮМАР В.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, мені здається, що Москва завжди знайде привід сказати, що в Україні не так (*Оплески*). Те, що цій частині залу аплодує та частина залу, свідчить тільки про одне – зірвати це голосування вигідно Москві. Про «скрепы русского мира» ми сьогодні чуємо і бачимо, вони тут проявляються як ніщо інше.

Це рішення, яке об'єднає українське суспільство. Українське суспільство різне, в ньому є греко-католики, протестанти, католики. Сьогодні ми приймаємо об'єднавче для України рішення, яке веде Україну в нормальний цивілізований світ (*Оплески*). Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обмінємося думками. Надам усім фракціям по 1 хвилині.

Від Радикальної партії Олег Ляшко, 1 хвилина.

ЛЯШКО О.В. Шановні колеги, скільки ще жертв треба принести українцям, щоб ви нарешті припинили дивитися на Москву чи на Вашингтон, чи на Брюссель? Дивіться на свою державу, на своїх людей, на власні проблеми. Замість того, щоб об'єднувати суспільство, ви оглядаєтеся, що вам скажуть із того посольства чи з того посольства. Дооглядалися (так звана багатовекторність) до того, що розвалили державу.

Сила держави в її єдності, у вірі, у самооцінці. Ви занижуєте власну самооцінку, кличете варягів з-за кордону, щоб за вами горщики прибирали чи порядок в країні наводили. Ніхто в Україні не наведе порядку крім самих українців. Досить на когось сподіватися. Треба піднімати власну економіку, створювати робочі місця, підвищувати людям зарплати, піднімати рівень життя і не забирати у трудящих право посадити картоплю і об'єднати сім'ї! Ми голосуємо за 25 грудня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шурма. «Опозиційний блок».

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Шановні колеги народні депутати! Ви всі апелюєте до народу України, а самі хочете 226 голосами з 12 разу проголосувати і вирішити якісь питання. Це не людськи. Хочу сказати вам і попереднім промовцям. Давайте зробимо вихідним 25 грудня – це проєвропейський курс. А назвіть цивілізовану країну, в якій вихідний день визначає європейський курс держави? Що ви дурниці молотите?

Я греко-католик. Якщо ми хочемо вирішити це питання, маємо від імені Верховної Ради звернутися до церков. Нехай церкви визначаться, які дні мають бути вихідними, тоді звернуться до парламенту, щоб узаконити їх. На початку незалежності міжконфесійна боротьба ледве не призвела до розвалу України. Ви знову цей камінь кидаєте серед людей!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Самопоміч» Ірина Подоляк. Будь ласка.

ПОДОЛЯК І.І. Шановні колеги! Що ми, власне, вирішуємо? Ми говоримо не про релігійні й теологічні проблеми, ми не вирішуємо, коли народився Ісус Христос. Ми виявляємо повагу до мільйонів громадян України в контексті прав людини. Ми говоримо не про встановлення дати Різдва Ісуса Христа, а про вихідний день для мільйонів громадян України.

Хочу сказати, що в усіх країнах світу, і Україна не виключення, є 10, 11, 12, 13 вихідних і святкових днів. Послухайте, ми не знаємо чисельності громадян, які живуть у нашій країні. Щодня гинуть люди на фронті. У нас проблеми з бюджетом. Ми фінансуємо субсидії, невідомо в який спосіб і невідомо куди ті гроші йдуть. Мільярди і мільярди!

Насправді не люди, а ми, безвідповідальні політики, розколюємо суспільство. Сором і ганьба! Я вас дуже прошу: не маніпулюймо. Ми не диктуємо церквам, коли і як святкувати, ми проявляємо повагу до мільйонів українців і даємо їм можливість мати вихідний день 25 грудня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, заключний виступ Ігоря Гриніва, і переходимо до голосування. Прошу секретаріат і голів фракцій запросити відсутніх до залу. За хвилину переходимо на голосування.

Будь ласка, пане Ігорю.

ГРИНІВ І.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Дорогі колеги! Я хочу звернутися до вас, щоб ви згадали, з чого почалася біда в Україні. Не тільки з «руського міра». Почалася вона з того, що у 2005 році президент Путін вперше почав говорити про захист російськомовних. У 2006 році він вперше сказав про захист православ'я. Насправді, ті, які намагаються підвести цю тему виключно до захисту православ'я, дбають не про Україну, а про надумані чужі проблеми. Це остання країна в Європі, яка не має 25 грудня вихідним днем. Я – християнин східного православного обряду, святкую Різдво 7 січня, але я поважаю католицьку традицію. Моя родина завжди святкуватиме Різдво 7 січня, але 25 грудня також треба пам'ятати.

ГЕРАЩЕНКО І.В., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Завершуйте, будь ласка. Надайте Гриніву 15 секунд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ГРИНІВ І.О. Ми маємо проголосувати за те, щоб 25 грудня був вихідним днем, але погоджуюся, що ми повинні взяти на себе зобов'язання скоротити кількість вихідних. У народі є такий поганий вислів «п'яні понеділки». Давайте спробуємо ліквідувати традицію перенесення вихідного на понеділок тоді, коли святковий день припадає на неділю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Я провів політичні консультації з Радикальною партією. Компромісну пропозицію озвучить Олег Валерійович. Будь ласка, 30 секунд.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні колеги, це важливе питання без наших голосів не пройде. Політика – мистецтво компромісів. Як сказав Вінстон Черчилль: «Дурна та людина, яка ніколи не змінює своєї думки». Аргументи, що пролунали в цьому залі, переконали нас у тому, щоб голосувати за рішення, запропоноване Головою Парубієм. Ми голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу об'єднатися. Зайдіть до залу, будь ласка. Негайно на робочі місця!

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо святкових і неробочих днів» ([№ 5496](#)) за основу і в цілому з поправками, які озвучила голова комітету Денісова з трибуни, а також з моєю поправкою, щоб абзац п'ятій частини першої статті 73 Кодексу законів про працю України викласти в такій редакції: «1 травня – День праці». Прошу голосувати. Прошу підтримати. Кожен голос має вагу.

«За» – 238.

Закон прийнято (*Оплески*).

Дякую всім народним депутатам і особисто Олегу Валерійовичу за розуміння ситуації. Це велика перемога. Вітаємо Юлію Володимирівну, всі фракції, які голосували – «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт», «Самопоміч» – за розуміння. Це був дуже важливий законопроект.

Колеги, прошу не розходитися, залишатися на робочих місцях. Зараз буде включення до порядку денного сесії. Прошу підготуватися. Блок питань для включення до порядку денного сесії.

Перше – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за окремі правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху» ([№ 7286](#)). Це комітет Князевича. Я прошу всіх змобілізуватися і підтримати. Це лише включення до порядку денного сесії. Готові голосувати? Це не обговорення, не розгляд. Хто підтримує включення до порядку денного сесії законопроекту № 7286, прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 190.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення зміни до розділу X «Прикінцеві положення» Кримінального процесуального кодексу України щодо набрання чинності окремих положень» ([№ 7278](#)). Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Це лише включення до порядку денного сесії, щоб комітети змогли розглянути.

«За» – 192.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» ([№ 7279](#)). Прошу підтримати включення до порядку денного сесії.

«За» – 169.

Колеги, прошу зайти до залу. Важливі голосування, а депутати виходять із залу під час обговорення. Я хочу порадитися з вами. Можна розглянути наступний законопроект, а потім включати законопроекти до порядку денного сесії, бо в мене склалося враження, що депутати після розгляду питання про святкування Різдва просто повиходили з залу. Так мудро буде чи ні? Я поставлю на розгляд

наступний законопроект, а вже після нього буде включення. Підходить?

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення та ведення Кредитного реєстру Національного банку України» ([№ 7114](#)). Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 152.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді від комітету. Рибалка Сергій Вікторович. Будь ласка. Прошу представників міністерства зайти да залу.

РИБАЛКА С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Минулого тижня Верховна Рада відправила мене у відставку з посади голови Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності. Справді, два роки тому, коли фракція Радикальної партії вийшла зі складу парламентської коаліції, я написав заяву. Деякі політики відкликають свої заяви, змінюють точку зору, але я вважаю, що треба бути послідовним і відповідальним. Владі потрібен ручний комітет, щоб не казали, що в Національному банку сім місяців немає керівництва, не проводили масштабних реформ. До речі, сьогодні ми розглядаємо законопроект про кредитний реєстр, а від уряду немає нікого, навіть міністра фінансів, а це гроші МВФ і на кону 600 мільйонів.

Щодо роботи комітету, нам є чим пишатися: ми розробили стратегію розвитку фінансово-банківського сектору на 5-7 років, законопроекти про Національний банк України, про Фонд гарантування вкладів, про державні банки. Вимагаємо розгляду стратегії державних банків, яких нині 60 відсотків на ринку фінансово-банківського сектору.

Щодо законопроекту про Кредитний реєстр. Наш комітет наполягав на його розгляді, бо треба, щоб у банках було як можна менше

поганих, так би мовити «токсичних» кредитів і банки знали, кому вони видають гроші – юридичній чи фізичній особі. Ми маємо чотири законопроекти: один – Кабінету Міністрів (до речі, дуже хочеться почути думку уряду) і три альтернативних.

Як автор альтернативного законопроекту хочу сказати, що погоджуюся із сумою не 500, а 320 тисяч для початку кредитної історії. Ми внесли деякі поправки. Я впевнений, що пан Довбенко і колеги про це скажуть, але хочу ще раз звернути увагу, шановні колеги, на те, що ми розглядаємо дуже важливий законопроект. Де влада? Де міністр? Його немає. Владі не потрібні реформи, владі потрібен ручний комітет.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, продовжуємо розгляд законопроекту.

Слово надається першому заступнику голови Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Михайлу Довбенку. Будь ласка.

ДОВБЕНКО М.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одноmandатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! З метою виконання міжнародних зобов'язань України та умов надання макрофінансової допомоги з боку Європейської комісії у 2015 році зареєстровано законопроект про створення Кредитного реєстру з ініціативи Національного банку України. Комітет розглянув його на своєму засіданні більше двох років тому і направив на доопрацювання. Національний банк спільно з Кабінетом Міністрів у вересні цього року повторно зареєстрували законопроект, спрямований на вирішення цього питання.

На думку членів комітету, до яких звернулися представники ринку, запропонований законопроект є концептуально вірним, проте в ньому недостатньо чітко регулюється весь спектр питань і міститься багато дискреційних норм. Зокрема, усі обмеження та обсяг

інформації, що повинні міститися в реєстрі, пропонується врегулювати виключно нормативними актами Нацбанку, а не на рівні закону. Недостатньо чітко також виписано механізм звернення громадян з метою виправлення інформації про себе, а обов'язки НБУ щодо надання інформації виписані не досить чітко, що може призвести до різних зловживань. Тому ми зареєстрували законопроект [№ 7114-д](#).

Як співдоповідач від комітету зазначу, що комітет на своєму засіданні 15 листопада ґрунтовно розглянув і обговорив усі три альтернативні законопроекти, заслухавши різні точки зору, широкий спектр думок. За результатами дискусії комітет прийняв рішення при одному голосі, що утримався, підтримати законопроект № 7114-д та рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, ми обговорюємо кілька альтернативних законопроектів. Виступили їх автори, зокрема, народні депутати Рибалка, Довбенко, який представив позицію комітету, а не лише свій законопроект, як людина, яка, по суті, керує комітетом, головує на засіданнях. Зараз має бути виступ від уряду. Хто від уряду представлятиме законопроект? Зазначена пані Оксана Маркарова, її немає. Шановні колеги, пані Маркарова скоро прибуде до Верховної Ради, ми на неї очікуємо, наприкінці надамо їй слово.

Прошу всіх бажаючих долучитися до розгляду законопроектів [№ 7114](#), [№ 7114-1](#), [№ 7114-2](#), [№ 7114-д](#). Колеги, прошу записатися на обговорення.

Перший промовець від «Блоку Петра Порошенка» – народний депутат Демчак. Будь ласка, пане Руслане, запрошую вас до слова і прошу представити позицію фракції.

ДЕМЧАК Р.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одно-мандатний виборчий округ № 18, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, на засіданні фракції «Блок Петра Порошенка» ми детально розглянули чотири законопроекти і вислухали позицію Національного банку України. Хочу заявити: інформація, що буде включена до Кредитного реєстру, носить статус банківської таємниці. Враховуючи це, хочу внести під стенограму

деякі поправки, прийняття яких дасть можливість зберегти банківську таємницю, бо якщо така інформація передаватиметься приватним кредитним бюро, то умисно або неумисно, через недбалість може відбутися витік інформації.

У даному разі ми готові проголосувати цей законопроект лише з такими поправками:

в абзаці другому підпункту 3 пункту 2 вилучити слова «та бюро кредитних історій, що здійснюють свою діяльність відповідно до Закону України «Про організацію формування на обігу кредитних історій»;

в абзаці тринадцятому підпункту 4 пункту 2 вилучити слова «та бюро кредитних історій»;

в абзаці тридцять сьомому вилучити друге речення;

в абзаці тридцять дев'ятому вилучити слово «та бюро кредитних історій»;

вилучити підпункт 1 пункту 3, у зв'язку із цим підпункти 2 і 3 вважати підпунктами 1 і 2;

вилучити підпункти 2 і 3 пункту 3;

у підпункті 2 пункту 4 вилучити слова «оновлює на постійній основі інформацію щодо погашення боргу позичальниками, яка міститься у бюро кредитних історій, до якого раніше передавалася інформація банком»;

вилучити підпункт 3 пункту 4;

вилучити пункти 5 та 6.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за озвучену позицію.

Колеги, я хочу, щоб усі це почули. Пан Демчак озвучив позицію фракції «Блок Петра Порошенка». Це ті новели, без яких фракція не доєднається до голосування, тому ми маємо врахувати їх під стенограму.

Від «Самопоміч» народний депутат Лаврик. Будь ласка, з місця. Позиція фракції.

ЛАВРИК М.І., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 161, Сумська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Об'єднання «Самопоміч». Насправді це не є поширеною у світі практикою, коли регулятор веде кредитний реєстр. Проте в нас у країні склалася ситуація, коли існує чотири окремих бюро кредитних історій. Для

того, щоб банк отримав інформацію про якогось позичальника чи міг надати інформацію в бюро кредитних історій, треба бути зареєстрованим у чотирьох окремих організаціях, кожній з яких потрібно сплачувати відповідні внески за таку інформацію.

Ще один важливий момент. Ми знаємо, яку частку ринку має на сьогодні «ПриватБанк». Маючи власне бюро кредитних історій, він, на жаль, не надає інформації для користування іншим учасникам банківського ринку. Тому фракція об'єднання «Самопоміч» підтримуватиме законопроект № 7114-д, доопрацьований у комітеті. Звичайно, ще треба буде вносити зміни до другого читання, визначити обсяг інформації, що подаватиметься до відповідного кредитного реєстру, вносити дані про частоту подання інформації, тому що законопроектом передбачено щомісячне подання такої інформації.

Ми наполягаємо на тому, щоб це було постійне, щоденне звітування банків з метою унеможливлення фальшування недобросовісними позичальниками.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, до нас уже доєдналася представник уряду пані Маркарова, але ми проведемо дискусію, а потім надамо їй слово щодо першого законопроекту.

Від Радикальної партії Олег Ляшко представить позицію фракції. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Фракція Радикальної партії підтримує законопроект, яким пропонується створити реєстри кредитних історій. Уряд пропонує починати ведення реєстру з нуля. Наприклад, хтось, маючи 200-300 гривень боргу на карточці, потрапляє до реєстру кредитних історій, про нього поширюється вся інформація. Ми проти цього. Пропонуємо, щоб до реєстру потрапляли позичальники, маючи борг, наприклад, від 500 тисяч гривень.

Хочу порушити також не менш важливу проблему валютних позичальників, яких десятки тисяч у нашій країні. Я вважаю, що через злочинну діяльність Національного банку, який дозволив надання кредитів у валюті, люди взяли валютні кредити, купили собі житло і фактично стали заручниками непрофесійної, некомпетентної антиукраїнської роботи Національного банку. Через обвал гривні по відношенню

до долара люди вже тричі по п'ять разів переплатили вартість житла і продовжують бути заручниками, нести боргове ярмо.

У парламенті зареєстровано законопроект за авторством народних депутатів від Радикальної партії про те, як розв'язати проблеми валютних позичальників, насамперед тих сімей, яких викидають на вулицю, позбавляють житла. Ми наполягаємо на тому, щоб парламент невідкладно розглянув цей законопроект і врегулював ситуацію. Пропонуємо, щоб валютним позичальникам, які взяли валютні кредити не для бізнесу, а для придбання власного житла, за яке давно переплатили, і яке вже не коштує взятих у кредит грошей, списали, як мінімум, половину заборгованості, що залишилася, а іншу частину реструктуризувати на 10-15 років. У будь-якому разі треба встановити заборону на виселення з житла сімей, які стали заручниками непрофесійної політики влади і Національного банку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за висловлену позицію.

Олександра Кужель від «Батьківщини». Пані Олександро, прошу на трибуну.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Насамперед зауваження до уряду. Я і вся наша команда відверто здивовані, що вас цікавить створення додаткових реєстрів, на які витрачатимуться кошти. Якщо є зайві гроші в Національному банку, дайте їх на армію або на благодійність дітям. Конкурентне середовище існуючих на сьогодні кредитних бюро є достатнім, щоб забезпечити контроль за недобросовісними позичальниками. На наш погляд, ви мали б розглянути законопроект, внесений півтора року тому. Ви не можете навести лад у цій сфері. Населення України двічі сплачує за перерахування коштів монополістам. Законопроект уже другий рік лежить у Верховній Раді, а вас це не цікавить.

Щодо даного законопроекту, він має корупціогенні фактори, що створюють підґрунтя для вчинення корупційних порушень. Не буду перераховувати, їх 10. Антимонопольний комітет зробив би неприйнятні щодо прийняття цього законопроекту зауваження, тобто є порушення антимонопольного законодавства. Я не повторюватиму

зауважень усіх промовців, але ставлю вищу планку, ніж деякі вимоги до першого читання.

Ми пропонуємо такі поправки: встановити поріг збирання інформації в разі заборгованості не менше ніж 1 мільйон гривень, щоб Національний банк не слідкував за клієнтами, а створював сильну українську валюту; визначити поріг надання інформації – теж 1 мільйон гривень; встановити термін 30 днів для видалення інформації з кредитного ресурсу щодо непогашених кредитів. Це лікувальні зауваження, а пропозиція «Батьківщини» – не підтримувати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Слово для представлення урядового законопроектів надається пані Маркаровій. Вона доповідатиме з місця, тому що виникла технічна проблема. Пані Маркарова доєдналася до обговорення пізніше, ми вже не чекали. Можете з місця, можете з трибуни. Будь ласка.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у залі присутній Прем'єр-міністр України Володимир Борисович Гройсман. Привітаємо його (*Оплески*).

Виступ Маркарової, і переходимо до голосування. Прошу всіх зайти до залу. Емоційна напруга вже спала, можна повертатися до залу, щоб ми змогли вийти на результативне голосування.

Будь ласка, пані Маркарова.

МАРКАРОВА О.С., *перший заступник міністра фінансів України.* Дуже дякую. Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Велике прохання підтримати законопроект № 7114, розроблений урядом, або доопрацьований законопроект з поправками, які озвучив народний депутат Демчак.

Чому надзвичайно важливе створення цього Кредитного реєстру? Не лише тому, що це є частиною нашої програми з Міжнародним валютним фондом і вимогою Європейського Союзу для надання траншу. Це надзвичайно важливий інструмент, який, з одного боку, дозволить

поліпшити потенційний нагляд Національного банку, а з другого, що найголовніше, – захистити наших депозитників.

Видаючи кредити, банки повинні повністю розуміти кредитний ризик, а це можливо лише тоді, коли інформація про дії позичальника стане відомою регулятору. Кредитний реєстр, створення та функціонування якого ми пропонуємо, насправді досить зрозумілий і простий, відповідає найкращим міжнародним практикам, має дуже просту філософію: банки діляться інформацією з регулятором і мають доступ до цієї інформації.

Ми разом з комітетом знайшли вчора компромісні рішення. Велике прохання підтримати або урядовий законопроект, або доопрацьований законопроект з поправками, озвученими народним депутатом. Створення такого реєстру зробить нашу банківську систему набагато стійкішою.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, обговорення завершено. Прошу зайти до залу, зайняти робочі місця. Я почув вашу пропозицію поставити на голосування законопроект з поправками, які Демчак озвучив під стенограму. Треба зайти до залу і підготуватися до голосування. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу припинити дискусії, зайняти робочі місця. Готові?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення та ведення Кредитного реєстру Національного банку України» (№ 7114-д) з поправкою, яку озвучив народний депутат Руслан Демчак для стенограми під час обговорення. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Відмініть голосування, не всі встигли зайти. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 205.

Не встигли. Добре, я почекаю ще хвилину. Будь ласка, зайдіть до залу, я поставлю на голосування для повернення.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 97, «Народний фронт» – 57, «Опозиційний блок» – 1, «Самопоміч» – 16, Радикальної партії Олега Ляшка – 15, «Батьківщина» – 0, «Воля народу» – 3, «Партія «Відродження» – 3.

Запросить депутатів до залу, я поставлю на голосування щодо повернення. Колеги, прошу всіх зайти до залу. Готові до голосування? Прошу підготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду законопроекту № 7114-д. Колеги, прошу всіх зайняти робочі місця (*Шум у залі*). Прошу підтримати повернення до розгляду законопроекту № 7114-д. Прошу проголосувати, кожен голос має вагу.

«За» – 227.

Повернулися. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення та ведення Кредитного реєстру Національного банку України та вдосконалення процесів управління кредитними ризиками банків» ([№ 7114-д](#)) з поправкою, яку озвучив народний депутат Руслан Демчак. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Колеги, наступні законопроекти № 7275, № 7275-1, але перед тим, як перейти до їх розгляду (в залі вже є мобілізація), я поставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії двох законопроектів. Це займе по хвилині. Прошу підготуватися. Прошу всіх зайняти робочі місця.

Хочу наголосити, що це питання, яке ми вже ставили на голосування минулого вівторка. Це проект Закону «Про внесення змін до законів України «Про комітети Верховної Ради України» та «Про центральні органи виконавчої влади» щодо оптимізації роботи комітетів Верховної Ради України та співвідношення предметів їх відання із сферами діяльності міністерств» ([№ 6256](#)). Ми провели консультації, всі фракції підтвердили свою підтримку. Це наше зобов'язання перед євродепутатами. Колеги, прошу всіх змобілізуватися.

Нагадую: це включення законопроекту № 6256 до порядку денного сесії, щоб ми його розглянули сьогодні. Прошу всі фракції підтримати реформу парламенту. Це наше зобов'язання. Співавторами законопроекту є представники всіх фракцій: Сергій Соколов, Руслан Сидорович, Ігор Гринів, Максим Бурбак, Олег Ляшко, Руслан Москаленко. Колеги, прошу проголосувати і підтримати включення

законопроекту до порядку денного сесії та прийняття рішення, щоб ми сьогодні його розглянули. Прошу проголосувати. Прошу всіх підтримати.

«За» – 193.

Покажіть по фракціях та групах.

«Блок Петра Порошенка» – 80, «Народний фронт» – 70.

Артуре, я ще раз поставлю на голосування, не всі зорієнтувалися. Прошу всіх змобілізуватися і підтримати.

Я ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення законопроекту № 6256 про реформу Верховної Ради щодо співвідношення предметів відання комітетів зі сферами діяльності міністерств. Це наші зобов'язання перед європарламентаріями. Прошу всіх проголосувати і підтримати. Усі фракції обіцяли підтримати. Прошу проголосувати про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення. Прошу підтримати.

«За» – 196.

Покажіть по фракціях.

«Блок Петра Порошенка» – 83.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державну спеціальну службу транспорту» щодо статусу Державної спеціальної служби транспорту» ([№ 7242](#)) також пропонується включити до порядку денного сесії для прийняття рішення. Це питання національної безпеки. Прошу підтримати. Прошу проголосувати.

«За» – 210.

Рішення не прийнято.

Останній на сьогодні для включення до порядку денного сесії проект Закону «Про внесення зміни до розділу X «Прикінцеві положення» Кримінального процесуального кодексу України щодо набрання чинності окремих положень» ([№ 7278](#)). Ні, ми його вже голосували.

Останній на сьогодні для включення до порядку денного сесії проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення належного доступу Національного агентства з питань запобігання корупції до інформації, необхідної для реалізації його повноважень» ([№ 7276](#)). Уряд просить лише включити до порядку денного сесії. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 183.

Рішення не прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного (*Шум у залі*). Розглядається проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження та інших осіб правоохоронними органами під час здійснення досудового розслідування» ([№ 7275](#)). Альтернативний законопроект [№ 7275-1](#).

Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

«За» – 179.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді Прем'єр-міністра України Володимира Борисовича Гройсмана. Як у старі добрі часи, Володимире Борисовичу.

ГРОЙСМАН В.Б., *Прем'єр-міністр України*. Вельмишановний пане Голово Верховної Ради України! Шановна президіє! Вельмишановні колеги народні депутати! Прошу кілька хвилин вашої уваги до надзвичайно важливого законопроекту, розробленого урядом спільно з народними депутатами, асоціаціями.

Про що йдеться? Колеги, прошу уваги. Це надзвичайно важливе питання для розвитку національної економіки. Ми приймаємо багато рішень, що дають можливість почати відновлення економічного зростання, створювати нові робочі місця, розвивати національну економіку, але є й ті, хто щодня заважає це робити. Я з глибокою шаною і повагою ставлюся до правоохоронців, які захищають територіальну цілісність держави, борються зі злочинністю, забезпечують безпеку громадян, безпеку економіки, але я зневажаю тих силовиків, які одягають партпогони правоохоронних органів і використовують усі можливості, щоб тиснути на чесний, прозорий бізнес, влаштовують маскишоу, обшуки, блокування, вилучають техніку, первинну документацію, блокують виробників національного продукту (*Оплески*).

Ми зверталися з різними проханнями, вимогами. Треба зазначити, що була зустріч з представниками бізнесу під головуванням Президента, на якій разом зі мною був присутній Генеральний прокурор. Ми зробили, що змогли, щоб зупинити цей безлад. Сьогодні треба прийняти закон, який раз і назавжди завадить будь-кому зловживати, припинити підприємців, блокувати їхню роботу і чинити беззаконня.

Таким законом ми перекриємо цей ганебний шлях, по якому йдуть деякі представники силових структур. Ми зустрічалися із представниками всіх бізнес-асоціацій. Вони навіть не вірять, що ми можемо прийняти такий закон. Хочу сьогодні закликати всіх: друзі, давайте разом поставимо крапку в беззаконні, яке вчиняють правоохоронні органи із чесним і прозорим бізнесом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Борисовичу. Це було потужно.

До співдоповіді запрошується автор альтернативного законопроекту народний депутат України Семенуха Роман Сергійович.

СЕМЕНУХА Р.С., *член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, маю честь представити вам альтернативний законопроект, який протягом кількох років розробляла команда практикуючих юристів, адвокатів, які щодня захищають український бізнес. Зосереджуся на тих новелах, які відрізняють його від урядового законопроекту.

Мета законопроекту – знизити тиск на бізнес та припинити систематичні випадки вилучення серверів та електронної техніки, що є на сьогодні знаряддям усіх сучасних виробництв. У законопроекті закладаються такі надважливі зміни: врегульовується процедура копіювання електронної інформації про виконані ухвали щодо тимчасового доступу до речей і документів та ухвали про надання дозволу на проведення обшуку; визнаються неприпустимими докази, отримані з порушенням встановленого порядку копіювання, та докази, отримані після вилучення техніки, якщо її було вилучено з порушенням встановленої процедури; змінюється процедура тимчасового вилучення апаратно-програмних засобів та електронних носіїв інформації під час обшуку.

За загальним правилом фіксація та вилучення електронної інформації, що має значення для досудового розслідування, здійснюється шляхом копіювання відповідної інформації на новий носій інформації без вилучення оригіналу носія.

У законопроекті описано п'ять обставин, за якими, як виняток, електронні носії можуть бути вилучені під час обшуку. Зокрема, якщо електронні носії інформації є безпосереднім предметом кримінального правопорушення або якщо вони були здобуті в результаті вчинення кримінального правопорушення, або є знаряддям його вчинення.

Нашим законопроектом передбачена можливість вилучення майна стороною обвинувачення лише в разі його арешту на підставі ухвали суду. На сьогодні слідчі та прокурори продовжують ганебну практику попередніх років, із клопотанням про арешт не звертаються, безпідставно утримують вилучене під час обшуку майно. Ми маємо випадки, коли досудове розслідування розпочато за надуманими підставами або виключно з метою тиску на особу чи підприємство.

У нашому законопроекті ми пропонуємо: якщо в кримінальному провадженні жодній особі не повідомлялося про підозру, такі особи можуть мати право на звернення до слідчого з клопотанням про закриття кримінального провадження. Закликаю підтримати законопроект, на якому зупиниться зал. Я вважаю це справжнім кроком...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Кожем'якін Андрій Анатолійович. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується внесений урядом проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження та інших осіб правоохоронними органами під час здійснення досудового розслідування» № 7275 і альтернативний № 7275-1. З огляду на те, що 14 листопада законопроект було включено до порядку денного сьомої сесії, вчора на своєму засіданні комітет розглянув його і прийняв рішення, про яке я скажу окремо. Хочу додати до презентації законопроекту.

Перше. Пропонується внести зміни до статей 60, 214 Кримінального процесуального кодексу України та надати право заявнику

отримувати витяг з ЄРДР щодо його заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення.

Друге. Пропонується внести зміни до статей 3, 28, 303, 308, згідно з якими особа, яка не є стороною кримінального провадження, та стосовно якої здійснюються процесуальні дії, має право заявляти клопотання про здійснення кримінального провадження в розумні строки та оскаржувати порушення таких строків.

Третє. Пропонується внести зміни до статей 27, 107, 222, 236 КПК, якими передбачено обов'язкову відеофіксацію проведення обшуку. Відеозапис стає невід'ємним додатком до протоколу обшуку. Крім того, стороні захисту надається право самостійно здійснювати відеофіксацію проведення обшуку.

Четверте. Пропонується у статтях 160, 164, 165, 168 КПК передбачити обов'язок сторони обвинувачення обґрунтувати необхідність вилучення оригіналів документів або їх копій та робити копії необхідної інформації із залученням спеціаліста.

П'яте. У статті 284 КПК ми доповнили перелік підстав для закриття кримінального провадження, зокрема, у разі наявності нескерованої постанови слідчого, прокурора про закриття кримінального провадження з підстав, передбачених пунктами 1, 2, 4, 9 частини першої статті 284. Ми припиняємо цей «беспредел», іноді правоохоронний, коли в архівах витягуються скелети із шаф, і всі правоохоронні служби запускають по колу ту чи іншу інформацію, ті чи інші провадження, щодо яких уже є постанова слідчого або рішення суду про закриття. Прийнявши цей законопроект, ми не дамо такої можливості.

І останнє, колеги. Учора на своєму засіданні комітет визначився щодо законопроекту № 7275 і більшістю голосів, майже всім комітетом, рекомендує під час розгляду в першому читанні прийняти його за основу. Якщо буде ваша ласка – прийняти законопроект з усіма юридичними правками в цілому як закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Прошу виступати лаконічно, часу до перерви залишилося небагато.

Каплін від «Блоку Петра Порошенка».

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Голова Соціалістичної партії України. Спеціально для міністра юстиції пана Петренка. Хочу від імені Соціалістичної партії України, у якій багато підприємців, дрібних підприємців, подякувати Прем'єр-міністру України за ентузіазм у просуванні законопроектів на захист людей, які створюють додаткову вартість і платять податки до бюджету, з яких потім виплачуються зарплати, пенсії, стипендії.

Хочу зазначити: для того, щоб у бізнесовому середовищі більше не було рейдерства, щоб силовики з Міністерства внутрішніх справ та інші не приходили незаконно в офіси підприємців, достатньо просто виконувати чинну Конституцію і чинний Кримінальний кодекс, зокрема статтю 206, якою Міністерству внутрішніх справ, іншим силовикам забороняється втручатися у законну господарську діяльність приватних підприємців.

Наступне. Для того, щоб розвивати національне виробництво, захищати вітчизняних товаровиробників, суб'єктів підприємницької діяльності, дрібний народний, простий середній і малий бізнес, треба просто мати політичну волю і повагу до тих, хто платить податки в український бюджет. Тоді підприємці будуть із задоволенням голосувати своїми податками за нинішню владу, за нинішній парламент, за нинішнього Президента і уряд нашої країни.

Я закликаю уряд, зокрема, міністра юстиції, міністра внутрішніх справ, силовиків виконувати чинне законодавство, не втручатися в діяльність бізнесу, не допомагати рейдерам з Міністерства внутрішніх справ, які намагаються захопити політичні партії, як це було із Соціалістичною партією України. Це буде запорукою того, що наша країна стоятиме на рейках законності, дотримання Конституції і порядку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сотник Олена Сергіївна від «Самопоміч».

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Насправді цей законопроект є лише маленькою краплею, що поліпшить ситуацію, зокрема інвестиційний клімат у державі.

Ідеться переважно про поняття обшуків, які є достатньо критичними, хаотичними, я сказала б, у більшості незаконними. Таким чином, дуже часто відбувається тиск на бізнес, заробіток на бізнесі. Але цього недостатньо. Дуже часто ми отримуємо скарги на те, що фактично за рахунок арештів коштів, зупинення діяльності підприємств, вилучення документів фактично знищують бізнес, борються з конкурентами або здійснюють рейдерські захоплення підприємств.

Насамперед хочу подякувати профільному комітету. Насправді цей законопроект є продовженням законопроекту [№ 6220](#), який ми не прийняли через певні застереження щодо можливості закриття кримінальних справ, зокрема Національним антикорупційним бюро. Зараз це питання знімається. Тут є формула, що була розроблена експертами, комітетом, юристами протягом останніх півроку. Я дуже хочу, щоб цей законопроект став лише початком захисту бізнесу.

У Верховній Раді є законопроект про бюро фінансових розслідувань. Це буде ще одним кроком до поліпшення інвестиційного клімату. Цей законопроект є і в уряді, але він не вноситься на розгляд Національної ради реформ.

Колеги, звичайно, я пропоную підтримати цей законопроект, підтримати бізнес, дати йому сигнал, що ми прихильні і поважаємо людей, які створюють ВВП у цій країні. Але треба рухатися далі – прийняти закон про фінансове бюро розслідувань, закони, що убезпечать бізнес від арештів, вилучення документів та інших негативних наслідків незаконних слідчих дій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв від «Опозиційного блоку» передає слово Юрію Мірошніченку. Будь ласка, пане Юрію.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні виборці! Шановні колеги! Небагато законів, якими може пишатися Кабінет Міністрів і Верховна Рада. Це ті закони, що об'єднують країну, дають можливість забезпечити верховенство права, спонукають правоохоронну систему діяти в інтересах громадян.

Цей законопроект у своїй основі достатньо простий. Пропонується не дозволяти зловживати процесуальними правами, які мають правоохоронці, під час проведення слідчих дій. Він не спрямований проти правоохоронців, навпаки, допоможе відновити довіру до правоохоронних органів і дасть можливість вітчизняному бізнесу бути впевненим, що сумлінна робота, навіть наявність підозри, не стане підставою для блокування, тим паче, вимагання грошей, коли йдеться про ті чи інші процесуальні дії.

Шановні колеги, цей законопроект може і повинен об'єднати всі фракції, оскільки ми представляємо тут не самі себе, а наших виборців, які мешкають на заході та сході, півночі та півдні, які своєю працею наповнюють бюджет, який ми будемо ухвалювати. Я закликаю всіх колег підтримати цей законопроект за основу і в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок, необхідних для його підписання. За такий закон нам висловить подяку вітчизняний бізнес і все українське суспільство.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Соколов від «Батьківщини» передає слово Одарченку. Будь ласка, пане Юрію.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект. Ми маємо шквал дзвінків у нашому офісі від підприємців, які хочуть бачити норми законопроекту прийнятними і позитивними. Ми вже розглядали такий законопроект, але, на жаль, не змогли прийняти його в другому читанні.

Законопроектом пропонується реформувати інститут обшуку та доступу до речей та документів. У кримінальному провадженні з'являється нова сторона – особа, чії права порушуються внаслідок здійснення провадження. Дуже часто виникає ситуація, коли внаслідок розслідування страждають люди, які не мають ніякого відношення до кримінальної справи.

Наприклад, злочинець переховується в кузові вантажного автомобіля. Слідство вилучає автомобіль, навіть якщо його власник не знав про цей факт і ніхто його не підозрює. Або якщо обшук відбувається у приміщеннях підприємств, що не мають ніякого відношення до суті кримінальної справи. Тепер такі особи нарешті отримують право на адвоката, право на захист своїх інтересів у суді.

Дуже позитивно, що з'являється можливість подання скарги на затягування строків розслідування. Тепер таку скаргу можна буде подати не лише прокурору, а й слідчому судді. Дуже позитивним моментом є також запровадження безумовного права на фото- і відеофіксацію слідчих дій для сторони захисту, для адвоката, якщо він допущений до певної слідчої дії. Яку таємницю слідства ми захищаємо, забороняючи знімати цю дію?

Шановні друзі, вводиться також правило, що існує в усіх європейських країнах: якщо на обшук не допустили адвоката, всі знайдені матеріали не можуть бути використані як докази. Ми пропонуємо підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії ще не було виступу. Галасюк. Від «Народного фронту» виступатиме Логвинський. Колеги, я продовжую засідання на 15 хвилин. Орієнтовно через 4 хвилини вийдемо на прийняття рішення. Прошу всіх заходити до залу.

Увімкніть мікрофон Галасюка, будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Фракція Радикальної партії одноголосно підтримуватиме цей надзвичайно важливий законопроект, щоб захистити українських підприємців, промисловців, роботодавців, виробників від незаконного тиску силових структур, який нині відбувається у надзвичайно великих масштабах. Ми постійно отримуємо звернення від суб'єктів підприємницької діяльності. Така неправомірна діяльність силових структур, неврегульованість законодавства, що дозволяє їм це робити, руйнує самі засади інвестиційного клімату.

Щоб виграти конкурентну боротьбу за інвестиції, за робочі місця, за добробут, треба надавати дешевші кредити, створювати податкові стимули, додаткові ринки для підприємців. Але все це не має жодного значення, якщо підприємці розуміють, що вони абсолютно незахищені перед силовими структурами, перед державою, що до них можна прийти і зробити незаконно обшук, що завгодно намалювати і фактично знищити бізнес. Треба прийняти закон, щоб запобігти таким ситуаціям у майбутньому не в окремих випадках, а загалом. Це перше.

Друге. Команда Радикальної партії ініціює аналогічну пропозицію щодо здійснення фото- і відеофіксації нотаріальних угод, адже нині рейдерство відбувається у надзвичайно великих масштабах, тому що нотаріуси абсолютно незаконно переписують цілий бізнес – заводи, «параходи» – усе, що завгодно. Люди будують підприємство в Україні, наступного дня приходять на роботу і бачать, що воно їм уже не належить, бо нотаріус переписав. Через помилки в законодавстві таке можливо.

Ми виправимо ситуацію, запровадимо надзвичайно жорстку відповідальність нотаріуса за неправомірні дії, подолаємо незаконний тиск силових структур і рейдерство, яке нині існує в країні. Я пропоную вам приєднатися до цієї ініціативи Радикальної партії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заклучний виступ від «Народного фронту». Народний депутат Логвинський. Будь ласка. Потім переходимо до голосування. Прошу всіх зайти до залу, зайняти робочі місця.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні друзі! Я думаю, що ми повинні підтримати законопроект, мета якого – захистити бізнес від свавілля правоохоронних органів. До нас так само звертаються міжнародні партнери, адвокатська спільнота. Якщо адвокати не відчують себе захищеними, то жодна особа в країні не може відчувати себе захищеною. Саме тому я пропоную внести технічні

поправки, про які саме заявляли всі фракції. Прошу під стенограму внести такі поправки.

Частину другу статті 86 Кримінального процесуального кодексу України викласти в такій редакції: «Недопустимий доказ або доказ, який містить посилання на недопустимий доказ, не може бути використаний при прийнятті процесуальних рішень, на нього не може посилатися суд при ухваленні судового рішення». Доповнити новою частиною такого змісту: «Допустимість доказів може бути оскаржено до суду або слідчого судді залежно від стадії кримінального провадження».

Частину четверту статті 87 після слів «судом» доповнити словами «або слідчим суддею», слова «під час будь-якого судового розгляду» замінити словами «на будь-якій стадії кримінального провадження», доповнити словом «судового».

Частину першу статті 89 після слова «суд» доповнити словами «або слідчий суддя». У частині другій після слів «під час судового розгляду» виключити слово «суд», доповнити словами «або слідчий суддя». Після слів «неможливість» доповнити словами «використання такого доказу під час кримінального провадження, а також неможливості». У частині третій слова «під час судового розгляду» замінити словами «на будь-якій стадії кримінального провадження».

Назву параграфу 1 після слова «прокурор» доповнити словами «допустимі докази».

Статтю 303 доповнити новою частиною такого змісту: «Допустимість доказу може бути оскаржено до суду або слідчого судді залежно від стадії кримінального провадження сторонами кримінального провадження, потерпілим, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, шляхом подання клопотання про визнання доказу недопустимим».

Шановні друзі, це те, що ми говорили. Жодних змін, це технічні, юридичні поправки. Прошу підтримати (*Шум у залі*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу зайняти робочі місця, переходимо до прийняття рішення. Надамо ще 1 хвилину міністерству, яке готувало законопроект. Заходьте до залу, займайте робочі місця.

Міністр юстиції Петренко, 1 хвилина.

ПЕТРЕНКО П.Д., *міністр юстиції України*. Дякую, пане Голово. Скажу дуже коротко. Поки ми обговорюємо цей законопроект, у країні відбувається близько 15 обшуків. Кожну добу відбувається 250 обшуків представників бізнесу, українських громадян. Цього року виходимо майже на 100 тисяч обшуків. Шановні народні депутати, треба терміново приймати закон. Терміново! Він потрібен бізнесу і нашим громадянам ще на вчора.

Щодо техніко-юридичних правок, які пролунали. Я прошу, щоб ми цей законопроект не розбалансували. Закон має набрати чинності одразу після підписання Президентом. Прошу голосувати в тій редакції, що була підтримана комітетом, з техніко-юридичними правками, з метою узгодження законопроекту з тими кодексами, які були проголосовані парламентом кілька тижнів тому.

Прошу підтримати пропозицію комітету і уряду, авторів законопроекту проголосувати в цілому з техніко-юридичними правками. Ми запускаємо «Маски-шоу стоп!»

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми почули вашу позицію. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Це один з найважливіших на сьогодні законопроектів. Прошу всіх зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження та інших осіб правоохоронними органами під час здійснення досудового розслідування» ([№ 7275](#)) за основу і в цілому з техніко-юридичними правками. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 312.

Закон прийнято (*Шум у залі*).

Таке буває в українському парламенті, колеги. В ефективному, працездатному і прогресивному українському парламенті.

Прем'єр-міністр, 1 хвилина. Дякуємо уряду.

ГРОЙСМАН В.Б. Шановні друзі! Шановний пане Голово Верховної Ради України! Я хочу подякувати всім. Час вмовляння тих, хто зневажає український бізнес, минув. Ми будемо вимагати, щоб кожен правоохоронний орган діяв виключно за законом. Ми нікому не дамо вчиняти беззаконня над бізнесом в Україні. Крапка.

Дякую міністру юстиції Павлу Петренку, Андрію Кожем'якіну, голові комітету, членам комітету, всім фракціям, які підтримали, народним депутатам. Щиро вам дякую. Переконаний, що Президент, який підтримував законопроект, дуже швидко його підпише, і він стане законом.

Дякую і бажаю нам успіхів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Володимире Борисовичу, за прекрасну ініціативу. Дякуємо, пане міністре Петренко.

Слово для повідомлення передаю Першому заступнику Голови Верховної Ради України Ірині Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, я хочу поінформувати вас, що в кулуарах Верховної Ради проходить виставка «Не забуті. Забуті на війні», присвячена бійцям, які знаходяться в заручниках на окупованих територіях, а також зниклим безвісти.

Я хочу подякувати народним депутатам України, які були причетні до організації цієї виставки, і фонду матерів заручників «Берегиня». Прошу вас доєднатися, подивитися, поспілкуватися, бо в парламенті присутні родини заручників, для них це важлива психологічна підтримка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оголошується перерва на 30 хвилин. О 12.40 прошу всіх прийти до залу для продовження нашої такої нелегкої, але потрібної для країни роботи.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, вичерпано. Прошу всіх заходити до залу, зайняти робочі місця. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу.

Наступне питання порядку денного, яке ми маємо розглянути – проект Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську

діяльність» ([№ 6016-д](#)). Я поставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Доповідати має голова комітету Южаніна Ніна Петрівна.

Я прошу знайти Южаніну Ніну Петрівну, щоб вона була готова до доповіді. Прошу зайти до залу, я поставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Якщо не буде підтримки – розглядатимемо за повною процедурою. Прошу підготуватися до голосування.

Після розгляду цього законопроекту в нас буде два питання про припинення повноважень – народного депутата Альони Бабак (пані Альоно, готові до розгляду?) і народного депутата Константиновського. Потім перейдемо до важливих питань регулювання містобудівної діяльності та добровільного об'єднання територіальних громад.

У нас дуже важливий, прогресивний порядок денний. Нагадаю: два законопроекти про ратифікацію, які ми не встигли розглянути в середу. Колеги, сьогодні нам у край важливо їх розглянути, тому прошу підтримати пропозицію про розгляд законопроекту № 6016-д за скороченою процедурою. Інакше не зможемо розглянути всі ці питання. Чекаємо, поки депутати зайдуть до залу. Готові підтримати пропозицію? Займіть, будь ласка, робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ([№ 6016-д](#)) за скороченою процедурою. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 79.

Надто великий розрив. Я поставлю на голосування ще раз, але якщо буде такий розрив, перейдемо до розгляду за повною процедурою.

Я ще раз ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту № 6016-д за скороченою процедурою. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 85.

Переходимо до повного розгляду? Голова комітету присутня? Пошукайте, будь ласка, Южаніну Ніну Петрівну. Зараз засідання комітету? Прошу народних депутатів заходити до залу, підготуватися до голосування. Наступні питання – про складання депутатських повноважень. Якщо поставлю їх на голосування, ми їх «провалимо».

Ніна Петрівна уже в залі. Ніно Петрівно, переходимо до розгляду вашого законопроекту. Я третій раз поставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Якщо не буде голосів, перейдемо до повної процедури розгляду.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою законопроекту № 6016-д, доопрацьованого. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 91.

Є воля залу до розгляду за повною процедурою.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань податкової та митної політики Южаніну Ніну Петрівну. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Дякую за можливість доповідати 10 хвилин. Почну з того, що ми направили даний законопроект на повторне перше читання з кількох причин.

Протягом цього часу ми продовжували працювати з представниками професії, експертами, які представляли точку зору всієї аудиторської спільноти України. Дякую всім учасникам наших безкінечних дискусій за те, що спромоглися знайти компромісні рішення. Можливо, не з усіх питань, бо деякі, що чітко відповідають вимогам директиви, яку ми маємо імплементувати в українське законодавство, ми не можемо змінити так кардинально, як нам хотілося б. Треба погодитися, що ми пішли назустріч з усіх питань, щоб застосувати найбільш м'який варіант.

За цей період нам вдалося знайти компроміс щодо більшості питань, провести розширені конференції в більшості регіонів України. Минулого разу мої колеги народні депутати отримували звернення з пропозиціями і вимогами щодо змін до запропонованого на той час законопроекту. Ми розглянули всі заперечення, зустрілися з представниками всіх регіонів і максимально обговорили питання. У новому законопроекті норми виписано вже так, як вимагало від нас професійне середовище. Повторюю: ми задовольнили 90 відсотків усіх прохань. Звісно, деякі норми повністю зняти не можемо, бо саме такі критичні вимоги директиви.

Ще раз наголошую: минулого разу ви казали, що саморегулівна система, яка діяла в нас усі роки, нібито сприяла розвитку та наданню можливостей нашій країні. Насправді це не зовсім так. Ми спромогли донести до всіх учасників професійного ринку інформацію про те, яке ставлення в інших країнах до аудиторської діяльності, як саме врегульовано нагляд за аудиторською діяльністю.

На міжнародному рівні затвердилася єдина думка, що аудитори не можуть належним чином регулювати свою діяльність, переважно через відсутність достатніх стимулів для цього, бо це, насправді, конфлікт інтересів. Ми чули багато нарікань на аудиторську діяльність, зокрема, від саморегулівної організації Аудиторської палати України, яка сама приймала нормативні документи, сама розробляла стандарти аудиту, сама накладала дисциплінарні стягнення на своїх членів і сама нібито рекламувала якість та переваги аудиторської діяльності. Усе було сконцентровано в одних руках.

Ми дійшли до того, що професія аудитора перебуває в катастрофічному стані. Я можу згадати роки, коли стрімко збільшувалася кількість аудиторів в Україні, і як низько нині ми впали щодо кількості людей, які можуть надавати послуги з аудиту фінансової звітності в Україні. Чисельність, якої ми досягали в пікові місці, становила 5 тисяч аудиторів. Нині в нас 2 тисячі 400 аудиторів, серед яких і ті, які, можливо, не надають аудиторських послуг, але дія сертифікатів аудитора ще не закінчилася.

Якщо говорити про суми грошей, що їх отримують аудитори України при наданні послуг, вони значно зменшилися порівняно навіть з тими, що мають за надані послуги аудиторські компанії «Великої четвірки». У зв'язку з тим, що в нашій країні, зокрема в уряді, існує велика недовіра до аудиторських висновків аудиторів України, приймаються постанови Кабінету Міністрів щодо додаткових критеріїв роботи аудиторів, які можуть виконувати аудит фінансової звітності державних підприємств. Ви знаєте, що це дуже вузьке коло: перша група – чотири аудиторські компанії, друга група – ще 40. Це катастрофічні цифри. Ми говоримо про те, що наші аудитори мають недовіру до їхньої роботи. Це, справді, так. Багато хто з вас каже, що є аудиторські фірми, які просто штампують свої звіти, не беручи ніякої відповідальності та не здійснюючи досліджень фінансової звітності, яку вони підтверджують.

Ми прийняли Закон «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень». Ви знаєте, що ми застосували в цьому законі зовсім інші підходи прозорості й відповідальності за кожну цифру, що відображається у фінансовому звіті. Ця прозорість буде реалізована, зокрема, через публікування на веб-сайтах великими і середніми підприємствами, підприємствами суспільного інтересу звітності разом з аудиторським висновком.

Справді, законопроект про аудиторську діяльність, який я представляю, містить жорсткіші вимоги до входження у професію і до виконання аудиторських послуг. Саме це передбачено директивою і підтверджено досвідом країн, які високо цінують та довіряють саме аудиторам своїх країн. Деякі статті залишилися без змін, ми їх лише пом'якшили, зробили що можна було.

Законопроект підтримала аудиторська спільнота. Запевняю вас, що в нас є резолюція конференції «Майбутнє аудиторської професії: міжнародний досвід та шляхи України», проведеної в Києві, Одесі, Львові, підписана 700 аудиторам, які безпосередньо брали в ній участь. Я також брала участь у конференції в Києві. Ми розбирали всі питання по крихтах: як можна знову стати аудитором, як можна скласти іспити, підвищити професійну кваліфікацію, яка відповідальність і що таке, врешті-решт, орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю.

Які питання турбували найбільше? Про те, що орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю фінансуватиметься не з державного бюджету, а самостійно. Ми доволі детально розібрали ці положення. Він може фінансуватися з державного бюджету, якщо не буде самостійним, а стане підрозділом одного з органів центральної влади. Міністерство фінансів виконуватиме виключно регулюючу роль над органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю з метою, щоб усі нормативні документи затверджувалися Міністерством фінансів і юстувалися в обов'язковому порядку, щоб не було такої вакханалії, як у всі попередні роки діяльності аудиту в Україні.

Ми запитуємо, а що це за орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю? Це рада нагляду за аудиторською діяльністю та інспекція із забезпечення якості, які здійснюватимуть аудит суб'єктів суспільних інтересів. Ми кажемо, що професія в органі суспільного нагляду буде представлена достатньо для того, щоб впливати з професійної точки зору і захищати свої інтереси.

Рада нагляду за аудиторською діяльністю складатиметься із семи осіб: четверо – регулятори і троє – непрактикуючі особи із числа аудиторів. Ці непрактикуючі особи висуватимуться номінаційним комітетом, який складатиметься із восьми осіб, у якому будуть три представники професії та представник Аудиторської палати України, тобто четверо осіб, які відстоюватимуть інтереси професії.

Оскільки закінчується час, хочу повідомити, що було зроблено між першим варіантом і доопрацьованим. Насамперед уточнено механізми фінансування органу суспільного нагляду Аудиторської палати. Це перехід на змішану модель фінансування за рахунок...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Щоб ми встигли розглянути. Зараз будуть до вас запитання, потім – обговорення, це ще година.

Шановні колеги, пані Южаніна виклала абсолютно розлогу інформацію про законопроект. Прошу записатися на запитання до автора – голови комітету.

Івченко. Будь ласка, ваше запитання.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово колезі Євтушку.

ГОЛОВУЮЧА. Увімкніть мікрофон Євтушка.

ЄВТУШОК С.М. Дякую. Фракція «Батьківщина». Пані голово комітету! До мене телефонують виборці з глибинки України, з рівненського Полісся і запитують, чи правда, що в законопроекті містяться норми, які нівелюють конкурентність в аудиторському середовищі? Якщо таке є, поясніть, будь ласка, назагал, щоб було зрозуміло.

Дякую.

ЮЖАНІНА Н.П. Я вважаю, що даним законопроектом передбачені ширші можливості для наших аудиторів. З боку аудиторів не було претензій щодо того, що такий закон вплине на конкуренцію у сфері аудиторської діяльності. Маленьким аудиторам ми залишили нішу такою, як вона є, тому що до суб'єктів суспільного інтересу не віднесли ломбарди, інші маленькі нефінансові установи, що за статусом і за розміром доходів віднесені до малих підприємств.

Ми врахували думку всіх малих аудиторів про те, щоб ринок їхніх замовлень після прийняття такого закону не зменшився. Якщо рівненчани ще мають запитання, нехай звертаються до нового голови Аудиторської палати України і з'ясують це питання.

Дякую за запитання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступне запитання від Марії Іонової. Будь ласка.

ІОНОВА М.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! Шановна Ніно Петрівно! Насамперед хочу подякувати вам за роботу, проведену в комітеті. Ви, справді, дуже багато зробили. Законопроектом передбачено визначити правові засади аудиту, фінансової звітності та здійснення аудиторської діяльності. Пріоритетом законопроекту є адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Наш комітет розглянув законопроект і підтримує його. Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Южаніна погоджується з висловленою позицією заступника голови Комітету з питань європейської інтеграції.

Запитання від пана Спориша. Пане Іване, вам мікрофон.

СПОРИШ І.Д., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Виборчий округ № 15, Вінниччина. Звичайно, даний законопроект потрібен, але в мене таке запитання.

Ви сказали, що на даний час є 2400 аудиторів. Скільки їх потрібно, щоб, як кажуть, закрити це питання? Це перше.

Друге. Це буде орган суспільного нагляду. Чи будуть витрати з державного бюджету?

ЮЖАНІНА Н.П. Дякую за запитання. Розрахунок необхідної чисельності аудиторів не проводиться в жодній країні, тому що ми не можемо обмежити право на професію. Люди можуть вільно отримувати сертифікати аудиторів. Даний законопроект жодним чином не обмежує їхніх можливостей.

Щодо вашого запитання, чи витрачатимуться кошти з державного бюджету. Ні, не витрачатимуться. Саме в цьому розійшлася суспільна думка. Одні кажуть: нехай цей орган утримується з державного бюджету. На це не могло погодитися Міністерство фінансів і сама спільнота, тому що це означатиме повну залежність від влади. Ми все-таки хочемо зберегти самостійність органу, саме це й передбачено. Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю є суб'єктом публічного права.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані Ніно. Прошу повернутися на своє місце. Кілька депутатів від «Самопоміч» наполягали на тому, щоб поставити запитання. Колеги, на жаль, маємо на запитання 3 хвилини. Зараз будуть виступи від фракцій, від народних депутатів. Я думаю, ви зможете сформулювати ваші застереги чи запитання, а голова комітету наприкінці обговорення їх підсумує.

Прошу записатися на обговорення від фракцій.

Пані Острікова. Будь ласка. Я всім надам слово, не хвилюйтеся. Це «происки врагов», але точно не президії.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч». Шановні колеги! Шановні аудитори, які, впевнена, слідкують за розглядом цього важливого для аудиторської спільноти законопроекту! Ми вважаємо, що даний законопроект потрібен, це питання давно треба було врегулювати. Можливо, якісь його норми жорсткі, але він повністю відповідає

європейській директиві та, справді, висуває до аудиторських компаній, які здійснюватимуть аудит суб'єктів суспільного інтересу, жорсткіші вимоги і щодо чисельності працівників, і щодо стандартів якості аудиторських послуг.

Погодьтеся, здійснювати аудит НАК «Нафтогаз України», великих платників податків, банків, страхових компаній мають, справді, потужні аудиторські фірми, а не одноденки, тому що вони нестимуть повну відповідальність, зокрема матеріальну, за свої висновки. Провівши консультації з представниками аудиторів у регіонах, фракція «Самопоміч» висуває низку застережень щодо прийняття даного законопроекту в першому читанні. Усі вони спрямовані виключно на поліпшення, усунення різнотлумачень у нормах цього законопроекту.

Ми вважаємо, зокрема, що треба виключити норму, згідно з якою орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю матиме право розглядати та переглядати рішення, прийняті Аудиторською палатою у рамках виконання нею делегованих повноважень. Більше того, для усунення суцільного впливу органу суспільного нагляду на раду Аудиторської палати треба визначити вичерпний перелік порушень, за які можна припинити повноваження окремих членів ради Аудиторської палати.

При цьому до складу ради Аудиторської палати не можуть бути делеговані члени ради Аудиторської палати, з вини яких відбувалося систематичне невиконання рішень органу суспільного нагляду. Наглядовий орган повинен мати підстави для розпуску іншого органу. Так само, як у Конституції є вичерпний перелік підстав, за яких Президент має право розпустити парламент. Більше того, відповідальність членів ради Аудиторської палати має бути індивідуальною, а не колективною. Це відповідає принципам нормопроєктування, що діють нині в Україні.

Більше того, ми вважаємо, що треба застосовувати однакові вимоги до вітчизняних аудиторів та до аудиторів, які допущені до аудиту в країнах ЄС та мають намір працювати в Україні. Ми вважаємо також, що на рівні закону має бути встановлено вичерпний перелік суттєвих порушень для виключення аудитора або суб'єкта аудиторської діяльності з реєстру.

Маємо ще одне запитання щодо штрафних санкцій за порушення, що не мають чітких критеріїв, та порушення, допущені не аудиторами, а замовниками обов'язкового аудиту. Наприклад, передбачено штраф

у розмірі до 100 відсотків від суми договору за таке порушення, як, наприклад, незапровадження системи внутрішнього контролю, процедур, реєстрації та обліку фактів, інформація про які підлягає фіксації та розкриттю.

Ми вважаємо, що відповідальність мала б бути градуйована залежно від ступеню вини і тяжкості порушення. Ці питання треба врегулювати у першому читанні, тоді ми цей законопроект підтримаємо. Ми висловлюємо думку, зокрема, харківських аудиторів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Сподіваюся, що голова комітету все фіксує, але чому не можна доопрацювати до другого читання? Обговоріть це.

Спориш, «Блок Петра Порошенка». Виступатимете з місця? Увімкніть мікрофон, будь ласка.

СПОРИШ І.Д. Виборчий округ № 15, Вінниччина. Прошу передати слово Олексію Порошенку.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Олексію. Увімкніть мікрофон з місця.

ПОРОШЕНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 12, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Фракція партії «Блок Петра Порошенка» підтримуватиме даний законопроект. Насправді, пропонується стандартизувати за європейським зразком діяльність аудиторів. Ми переконані, що це стане одним із чинників викриття тіньової економіки. Запроваджується більш жорстка відповідальність, встановлюється адміністративна відповідальність, насамперед за неналежне виконання професійних послуг. Вводиться обов'язкове страхування відповідальності аудитора, покликане захистити інтереси сторони, яка скористалася відповідними послугами.

Такі норми покликані насамперед підвищити рівень фаховості аудиторів, тим самим збільшивши рівень довіри суспільства до аудиторської діяльності в Україні. Таким чином, аудитори стануть більш конкурентоспроможними, зможуть конкурувати з міжнародними

організаціями. Комітет доклав багато зусиль для доопрацювання цього документа, щоб він, справді, захищав наших громадян і щоб аудитори правильно виконували свої функції. Зважаючи на це, прошу всі фракції парламенту підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за висловлену позицію фракції, шановний пане Олексію.

Від Радикальної партії пан Галасюк. Прошу, шановний колего.

ГАЛАСЮК В.В. Шановна Ірино Володимирівно! Шановні колеги народні депутати! Фракція Радикальної партії підтримала надзвичайно важливий закон про бухгалтерський облік, який ми нещодавно прийняли, адже він, справді, дуже правильний і корисний для економіки. Але ми не підтримуємо даний законопроект про аудит, адже, на нашу думку, ним запропонована абсолютно хибна модель, яка, з одного боку, по суті, передає український аудит під зовнішнє управління, а з іншого – концентрує функції управління аудитом у Міністерстві фінансів України, чим порушує його незалежність. Окрім того, встановлює такі критерії й вимоги до аудиторських компаній, які призведуть до монополізації ринку.

Шановні колеги, згадайте сумнозвісну постанову уряду № 390, через яку штучним способом було монополізовано аудиторську діяльність на державних підприємствах, що призвело до кардинального здороження послуг. З іншого боку, багато державних підприємств навіть не знайшли коштів на проведення аудиту, як це передбачено законом. При цьому якість аудиторських послуг не підвищилася.

Хто підтримує законопроект, який ми розглядаємо? Безумовно, Міністерство фінансів, бо хоче керувати аудитом, знищити саморегульовану модель аудиту в Україні. Безумовно, у цьому зацікавлені деякі люди за кордоном, бо із прийняттям такого закону Україна фактично відмовиться від регулювання аудиторської діяльності щодо стандартів, навіть не залишить за жодним органом державної влади можливості коригувати, доповнювати, коментувати стандарти аудиторської діяльності.

Урядники стверджують, що лише великі аудиторські компанії забезпечують більш високий рівень якості. Законопроект, по суті,

спрямований на те, щоб витиснути маленькі й середні компанії з ринку суспільно значущих перевірок. Якість аудиторських послуг великих компаній – це ще велике питання. Згадайте, який скандал розгорнувся у світі навколо так званих райських офшорів. Зважте на досвід аудиту «ПриватБанку». Хіба там працювали не великі аудитори, загально визнані?

Не треба змішувати питання контролю якості аудиторської діяльності, питання встановлення стандартів, які мають слугувати інтересам країни з урахуванням нинішніх реалій, і питання вільного функціонування ринку. Запропоноване – це намагання встановити такі планки, які не допустять до суспільно значущих об'єктів малі й середні компанії. Це фактично знищить регіональний аудит в Україні. Працюватимуть «Велика четвірка» і найбільші компанії.

Команда Радикальної партії не підтримує таку модель законопроекту про аудиторську діяльність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Олександра Кужель від «Батьківщини». Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні колеги! Я хочу нагадати, що в червні ми розглядали два законопроекти. Автором одного з них були ми з Галасюком, другого – група народних депутатів з пані Южаніною. Тоді Верховна Рада вчинила мудро – направила обидва на доопрацювання. У протоколі написано, що обидва законопроекти мали бути виписані в єдиній редакції, що задовольнила б національні інтереси аудиторів і української економіки.

На жаль, наші пропозиції не були враховані. Особисто я як автор жодного разу не була запрошена на засідання робочої групи. Комітет, маючи монополію у вирішенні цього питання, вніс на розгляд свій законопроект. Що з наших положень не враховано в законопроекті.

Перше. Дуже погано виписано, що таке аудит, а що таке аудиторська діяльність – різні поняття аудиту. Ми вважаємо, що законопроект обмежує аудиторську діяльність лише наданням аудиторських послуг, а отже, ототожнює поняття аудиту та аудиторської діяльності. Проте аудиторська діяльність є ширшим поняттям.

Колега із «Самопомочі» сказала, що треба було давно змінювати закон. Пані Тетяно, дай Боже, щоб ці закони працювали так, як Закон «Про аудиторську діяльність» з 1993 року, і сприяли створенню незалежних ринків. Цим законопроектом пропонується створити самоврядну організацію. У всіх країнах світу самоврядні професійні організації регулюють якість надання послуг і сертифікацію своїх суб'єктів.

На жаль, ми лише говоримо про демократію. Ваші висловлювання про те, що Міністерство фінансів хоче контролювати... Міністерство фінансів мало контролювати і за нашим законопроектом, але воно ніколи не брало активної участі в роботі Аудиторської палати, у створенні міжнародних стандартів більш як за 20 років незалежності України.

Друге. У законопроекті орган суспільного нагляду фактично є структурним підрозділом Міністерства фінансів України. Шановні народні депутати, Міністерство фінансів затверджує структуру та зарплати, усе сплачують українські аудитори, а всі рішення щодо їх контролю приймає міністерство. Тоді, перепрошую, нехай міністерство несе відповідальність. Усі аудити банків здійснювали дуже відомі аудиторські компанії, хазяї яких сиділи тут у залі. Аудити НАК «Нафтогаз України» здійснювали аудиторські компанії, хазяї яких сиділи тут депутатами у залі.

А тепер ви лобіюєте іноземні компанії, які не несуть жодної відповідальності. Спробуйте відкрити українську аудиторську компанію в будь-якій країні, до вас застосують обмеження. Треба підтримувати власний ринок у маленьких містах, де немає й 10 аудиторів. Ви ліквідуєте український ринок аудиту. Ми не підтримуємо цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧА. Я так розумію, що від фракцій усі бажаючі вже взяли участь у обговоренні. Оголошую запис на виступи народних депутатів України. Прошу записатися.

Народний депутат Дмитренко передає слово для виступу пані Южаніній. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Хочу скористатися можливістю пояснити, що пролунало з приводу загальної штатної чисельності працівників. Під час доопрацювання ми врахували пропозиції

законопроекту [№ 2534](#), зареєстрованого шановною колегою, яка щойно виступала з трибуни. Ми виписали, що саме загальна чисельність штатних працівників фірм, які проводитимуть обов'язковий аудит, зокрема підприємств, що становлять суспільний інтерес, має бути не 15, а 10 осіб, як було зазначено в цьому законопроекті. Просто не треба спекулювати, коли ви пояснюєте ситуацію, як ми діяли під час доопрацювання.

Я хочу ще раз наголосити, що комітет уточнив також перелік неаудиторських послуг – визначено чіткі обмеження щодо однозначного надання послуг з обов'язкового аудиту і неаудиторських послуг. Це зауваження також щойно лунало від народних депутатів. Імплементовано вимоги європейського законодавства в частині атестації аудиторів. Ми зробили все можливе, щоб уточнити механізм зарахування теоретичних знань особи, яка атестується. Вимоги щодо атестації встановлюються залежно від досвіду роботи претендента.

Шановні колеги, невже для вас нічого не варта та чисельність аудиторів, які підтримали доопрацьований законопроект, ознайомилися з усіма суттєвими нормами? Мені дуже жаль, що деякі колеги не прийшли на жодне засідання робочої групи і не вникли в ті питання, що обговорювалися із професійною спільнотою.

Щойно колега зачитав низку статей чи вимог нового Податкового кодексу, які нібито звужать ринок для невеликих аудиторських фірм. Це неправда! Усі про це знають, а депутати наполегливо говорять неправду саме колегам у залі, які з професійної точки зору, можливо, не до кінця ознайомилися з усіма тонкощами даного законопроекту.

Прошу вас підтримати законопроект у першому читанні, тому що ті зауваження, які залишилися... Є два питання, які щойно порушили колеги із фракції «Самопоміч». Справді, як можна виписати чіткі критерії або порушення, у разі яких будуть застосовані штрафні санкції? Ми намагалися це зробити, але не знайшли можливості застерегти себе від усіх випадків порушень. Якщо у вас виписано такий текст, ми можемо врахувати його до другого читання. Не треба зараз наполягати на тому, щоб лише ці дві поправки до першого читання було внесено. Ми врахували тисячу поправок під час доопрацювання даного законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Романова передає слово Остріковій. Прошу вас, пані Тетяно.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги, ми готові підтримати цей законопроект у першому читанні, але просимо врахувати ті положення, про які я вже казала і скажу ще раз. Ми глибоко переконані, що рада Аудиторської палати має бути незалежною від органу суспільного нагляду, самоврядним органом. Для цього треба впровадити персональну відповідальність членів ради Аудиторської палати та визначити вичерпний перелік порушень, за які може бути відсторонено члена ради Аудиторської палати. Це перше.

Друге. Ми вважаємо, що мають бути застосовані однакові вимоги до вітчизняних аудиторів та до аудиторів, які допущені до аудиту в країнах ЄС та мають намір працювати в Україні. На сьогодні частина п'ята статті 19 є дискримінаційною по відношенню до українських аудиторів. У цій статті визначено перелік напрямів, за якими необхідно скласти іспити для отримання кваліфікації аудитора. При цьому до аудиторів, які допущені до аудиту в країнах ЄС та мають намір працювати в Україні, пред'являються вимоги з меншим переліком напрямів теоретичних знань, за якими необхідно скласти іспити.

Більше того, ще раз щодо штрафних санкцій. У пункті 9 статті 42 передбачено запровадження штрафу в розмірі 100 відсотків від суми договору за таке порушення, як незапровадження системи внутрішнього контролю. При цьому ні цим законопроектом, ні іншим документом не передбачено чітких критеріїв визначення відповідності систем внутрішнього контролю. Тобто висновки щодо відповідності чи невідповідності – це суб'єктивна думка конкретного перевіряючого органу.

Не може бути такого, що за різні за ступенем тяжкості порушення – однаковий штраф. Більше того, спочатку це порушення у формі конкретної диспозиції має бути передбачено в законодавстві України. Кожна норма має складатися з гіпотези диспозиції санкції. Ми пропонуємо встановити страшну санкцію – штраф у розмірі 100 відсотків суми договору, не маючи в законодавстві передбаченого чіткого порушення, тобто диспозиції норми. Такого не може бути.

Треба також надати право брати участь у з'їзді лише аудиторам, тому що відповідно до частини шостої статті 48 членами Аудиторської палати, які мають право брати участь у з'їзді, є не лише

аудитори, а й аудиторські фірми в особі уповноважених представників. На сьогодні більшість аудиторських фірм зареєстрована в Києві, тому аудитори з Києва матимуть непропорційну більшість голосів представництва на з'їзді.

Для того, щоб урівноважити, ми пропонуємо виключити аудиторські фірми, щоб у з'їзді мали право брати участь тільки аудитори. Це забезпечить пропорційне представництво на з'їзді всіх аудиторів, які на сьогодні працюють в регіонах. Це дуже просто виправити до голосування в першому читанні. І тоді ми готові підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Паламарчук Микола Петрович передає слово пані Южаніній. Колеги, наскільки я розумію, пані Южаніна представить компромісну позицію комітету, щоб ми не втратили законопроект. Слухайте, будь ласка, щоб ми домовилися перед голосуванням.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Дуже жаль, що в залі відсутні представники уряду, хоча міністр фінансів мав би бути тут і наполегливо просити всіх депутатів підтримати цей законопроект. Це наші зобов'язання, ми маємо імплементувати цю директиву. Те, що комітет присвятив два роки доопрацюванню законопроекту, не означає, що це комітетський законопроект. Це для держави, для аудиторської спільноти Україна.

Я просила Прем'єр-міністра залишитися, щоб почути дискусію навколо законопроекту, але в усіх не вистачає часу. Це глибоко професійний законопроект, а не такий, з яким одразу виходять на брифінги. Вдумайтесь: ми приймаємо новий закон про аудиторську діяльність. Ми пишаємося тим, що чинний закон 1993 року добре працює, але він морально і фізично застарів. Ми маємо великі неприємності, маємо такі наслідки в економіці України через підтвердження фінансової звітності, зокрема, за участю аудиторів.

Досить говорити про те, що ми не можемо змінювати критеріїв і вимог до аудиторських компаній. Тоді це не аудиторські, а консалтингові компанії, які просто надають певні консалтингові, консультаційні послуги або зведення обліку. Таку можливість також треба залишити. Аудит – це вища матерія того, що роблять нині аудиторські компанії, це глибокі знання і обізнаність у багатьох сферах. Треба бути і юристом, і економістом, і фінансистом, і фізично розкладати

всі виробничі процеси для того, щоб зробити аудиторський висновок. Не може зробити аудиторський висновок одна людина за обсягів виробництва у 250 мільйонів євро. Як ця людина досліджуватиме показники, відображені у фінансовій звітності?

Мені дуже жаль, що говорячи погані речі, ви повністю відкидаєте європейський досвід, який ми маємо впровадити в українське законодавство. Закликаю вас проголосувати законопроект у першому читанні. До другого читання з відповідальністю, як і до доопрацьованого законопроекту, ми внесемо зміни в рамках директиви.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Яриніч передає слово шановній колезі Южаніній. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Хочу звернутися до Голови Верховної Ради. Комітет і ви, шановний пане Андрію Володимировичу, отримали прохання розглянути і підтримати в першому читанні даний законопроект. Ви розумієте, що в разі прийняття він має запрацювати з 1 січня 2018 року. Нам треба прийняти його ще в другому читанні. Давайте відповідально поставимося до доопрацьованого варіанту, тому що, повторюю, ми врахували тисячі пропозицій. Це перше.

Друге. Невже вам подобаються обмеження, щойно встановлені для аудиторів України постановою Кабінету Міністрів? Шановний колего з Радикальної партії, скільки можна говорити неправду? Саме зараз обмежено доступ аудиторів України до аудиту великих підприємств! Ми намагаємося це змінити. Прогресивні молоді аудитори готові об'єднуватися, створювати на європейський зразок автоматизовані системи проведення аудиту фінансової звітності, які унеможливають помилки.

Для цього потрібні більші ресурси і більші можливості. Ми маємо рухатися вперед. Аудиторські компанії самі вирішать, як їм розвиватися. Той, хто не зможе дотримуватися високих європейських стандартів, справді, надаватиме лише консультаційні послуги і вестиме бухгалтерський облік. У цьому немає нічого страшного. Ведення бухгалтерського обліку також виходить на нові стандарти і вимагає високої кваліфікації від працівників фінансових департаментів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останній виступ. Семенуха передає слово Остріковій. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги, ще раз наголошую: позиція фракції «Самопоміч» – підтримати ті положення законопроекту, які, справді, відповідають європейській директиві. Ми хочемо, щоб уже в першому читанні були враховані ті дуже конструктивні пропозиції, що спрямовані на поліпшення законопроекту. Наприклад, визначити вичерпний перелік суттєвих порушень для того, щоб виключити аудитора або суб'єкта аудиторської діяльності з реєстру. Частина дев'ята статті 22 законопроекту містить поняття суттєвого та несуттєвого порушення вимог аудитором. Що саме є суттєвим, а що несуттєвим порушенням, у цьому законопроекті взагалі не визначено.

Наша пропозиція, яка фактично презентує думку конкретних аудиторів, представників аудиторської спільноти: треба доповнити цей пункт частиною другою, якою чітко визначити вичерпний перелік порушень, що є суттєвими. Це можна зафіксувати у редакції другого читання, а потім ми на засіданні робочої групи випишемо норми про порушення – які є суттєвими, а які несуттєвими. Одна річ, якщо аудитор, наприклад, у матеріалах аудиту не пронумерував сторінки, це несуттєве порушення. Інше – якщо він повністю викривив результати аудиту, фактично написав там відомості, що не відповідають дійсності, сфабрикував аудиторську справу. Це зовсім інший вид порушення.

На сьогодні відповідно до запропонованої редакції цієї норми і першого аудитора, який припустився помилки, і другого аудитора може бути виключено з реєстру через порушення, бо не виписано, що таке «суттєве», а що таке «незначне». Так не може бути. Саме тому ми просимо зафіксувати ці позиції в редакції другого читання.

Пропонуємо також розширити склад організаційного комітету з проведення установчого з'їзду аудиторів – по одному представнику від Аудиторської палати України та професійних організацій аудиторів і бухгалтерів, які є членами Міжнародної федерації бухгалтерів.

Для всебічного неупередженого контролю за проведенням установчого з'їзду аудиторів у пункті 5 «Прикінцевих та перехідних положень» вважаємо за потрібне внести до складу організаційного комітету з проведення установчого з'їзду аудиторів по одному представнику від Аудиторської палати та професійних організацій аудиторів

і бухгалтерів, які є членами Міжнародної федерації бухгалтерів. Це забезпечить рівноцінний доступ і представництво всіх суб'єктів, які на сьогодні займаються аудитом і надають послуги бухгалтерського, аудиторського обліку.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, обговорення завершено. Останній виступ Шиньковича. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ШИНЬКОВИЧ А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 189, Хмельницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Южаніній Ніні Петрівні.

ЮЖАНІНА Н.П. Прошу передати слово Максиму Курячому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон Максима Курячого, будь ласка. Прошу всіх заходити до залу.

КУРЯЧИЙ М.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Я дуже уважно, як і всі ви, слідкував за дискусією в сесійному залі. Дуже уважно слухав побоювання, висловлені колегами. Хочу сказати як член багатьох робочих груп із підготовки доопрацьованого законопроекту, що всі ваші побоювання здебільшого не відповідають дійсності, вони були зняті під час доопрацювання. Перекоаний, що не можна залишати цю сферу суспільної діяльності в тій ситуації, в якій вона опинилася. Ми маємо рухатися вперед, адже це нормальна, прогресивна, європейська реформа, на яку чекає вельтенська армія аудиторів. Більше того, експертне середовище дало дуже схвальну оцінку цьому законопроекту. Експерти представляли всі регіони України.

Законопроект повністю відповідає директиві Європейського Союзу щодо уніфікації українського законодавства. Ми маємо рухатися вперед. Переконали, що найближчими днями, після голосування в першому читанні, всі інші недоліки буде усунуто і до другого читання законопроект стане кращим, ніж сьогодні.

Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Я дуже прошу прийняти цей законопроект у першому читанні за основу, а потім будемо доопрацьовувати. Річ у тім, що цей документ уже давно пилиться на полицях Верховної Ради України. Не можна робити вигляд, що все в порядку. Голосуємо і продовжуємо працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, обговорення завершено. Прошу голів фракцій та секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу.

Запрошую для заключного слова голову комітету Южаніну Ніну Петрівну. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги! Я з високою відповідальністю кажу вам, що ніякого звуження ринку для українських аудиторів відповідно до такого закону не буде. Справді, є зауваження, які щойно пролунали і які можна буде врахувати до другого читання, але ми повинні усвідомлювати, що треба обов'язково імплементувати директиву. Я з повною відповідальністю поставилася до того, щоб імплементация відбулася з урахуванням реалій аудиторської діяльності в Україні. Ми витратили на це два з половиною роки, проведено більше 30 засідань робочих груп, ми об'їхали всю Україну. Більшість аудиторів власноручно підписалися за підтримку даного законопроекту.

Якщо ви не проголосуєте за прийняття в першому читанні, це означатиме, що ви не представляєте волю тих людей, які займаються аудиторською діяльністю. Я прошу кожного з повною серйозністю і відповідальністю поставитися до прийняття рішення і проголосувати за прийняття даного законопроекту в першому читанні. Буду дуже вдячна за ті пропозиції, які ви внесете до другого читання, ми їх максимально врахуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, чи можна ставити на голосування з пропозиціями, які озвучила Тетяна Острікова? Увімкніть мікрофон Южаніної.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, я не хочу, щоб робота в залі перетворювалася на суперечку двох колег з одного комітету. Я пообіцяла Тетяні Остріковій, що ми врахуємо поправки, якщо їх можна врахувати, після консультації з міжнародними експертами, які працюють разом з нами. Вона може бути присутньою на цих обговореннях, немає заперечень.

Якщо, справді, критерії відсутні та їх можна вказати, ми обов'язково врахуємо це до другого читання. Немає чого боятися, тим паче, що вона може мені довіряти. Жодного разу ми не допускали того, щоб не було враховано норм, які можна імплементувати в українське законодавство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу заходити до залу. Я зрозумів позицію комітету. Прошу займати робочі місця, підготуватися до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». Секунду! Я не знаю, чи це змінить ситуацію, але надамо слово від уряду. Увімкніть мікрофон, будь ласка. Заходьте до залу, займайте робочі місця.

МАРЧЕНКО С.М., *заступник міністра фінансів України.* Колеги, я хочу зауважити, що це надзвичайно важливий законопроект для нашої країни, оскільки саме ним передбачено імплементацию наших міжнародних зобов'язань на виконання євродиректив про аудит. Його прийняття дасть можливість розкрити звітність про стан наших підприємств, сприяти залученню інвестицій.

Доопрацьований законопроект підтримано Світовим банком, Єврокомісією, більшістю міжнародних експертів. Якщо буде потреба доопрацювати, ми із задоволенням доопрацюємо до другого читання, щоб він був найкращим для наших аудиторів.

Дуже прошу підтримати, оскільки це надзвичайно важливий документ для нашої країни і для залучення в Україну найкращих кредитних ресурсів для розвитку вітчизняних підприємств та економіки.

Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до прийняття рішення. Прошу підготуватися до голосування. Прошу всіх зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття доопрацьованого проекту Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» (№ 6016-д) за основу. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 213.

Давайте запросимо депутатів до залу (*Шум у залі*).

Колеги, прошу проголосувати за повернення до розгляду законопроекту № 6016-д. Прошу підтримати. Прошу проголосувати.

«За» – 218.

Секунду!

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, не виходьте з сесійного залу, дуже прошу вас. Триває маленька консультація. Повертайтеся, будь ласка. Ми витратили дуже важливу годину на обговорення законопроекту вдруге у першому читанні, важливо дати результат.

Колеги, хто випадково опинився в кулуарах у робочий час, прошу повернутися до сесійного залу, щоб ми дали результативне голосування після дуже важливого обговорення за повною процедурою. Після тривалих дискусій до другого читання всі пропозиції буде розглянуто у профільному комітеті, до якого входять найкращі депутати із «Самопомочі», «БПП», «Народного фронту» та інші.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повернемося до законопроекту і приймемо його за основу. Сподіваюся на підтримку, партнерське ставлення щодо інших законопроектів. Так буде? Буде партнерство і співпраця.

Прошу підтримати пропозицію про повернення до розгляду проекту Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» (№ 6016-д). Прошу підтримати. Колеги, це важливий

європейський законопроект, кожен голос має вагу. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 228.

Повернулися.

Колеги, зайдіть до залу, будь ласка. Ви бачите, що кожен голос має вагу. Прошу підтримати пропозицію про прийняття проекту Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ([№ 6016-д](#)) за основу, щоб ми до кінця року встигли прийняти його у другому читанні. Колеги, кожен голос має вагу. Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, залишайтеся на місцях, не виходьте. У нас є два законопроекти, що стосуються... (*Шум у залі*). Не виходьте, колеги, станьте на дверях, не випускайте нікого із залу (*Шум у залі*). Колеги, прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про внесення змін до законів України «Про комітети Верховної Ради України» та «Про центральні органи виконавчої влади» щодо оптимізації роботи комітетів Верховної Ради України та співвідношення предметів їх відання із сферами діяльності міністерств». Під час перерви ми провели переговори з багатьма народними депутатами, усі обіцяли підтримати. Це реформа парламенту і наші зобов'язання перед європейськими партнерами.

Нагадую колегам із всіх фракцій та груп – «Блок Петра Порошенка», «Воля народу», «Партія «Відродження», «Народний фронт», «Батьківщина», «Самопоміч»: це включення до порядку денного, щоб ми сьогодні прийняли рішення.

Колеги, прошу всіх підтримати пропозицію про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення. Це наші європейські зобов'язання. Прошу проголосувати.

«За» – 188 (*Шум у залі*).

Покажіть по фракціях, будь ласка.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державну спеціальну службу транспорту» щодо статусу Державної спеціальної служби транспорту» ([№ 7242](#)). Прошу підтримати включення до порядку денного для прийняття рішення. Прошу проголосувати.

«За» – 182.

Рішення не прийнято.

Колеги, ставлю на розгляд наступні два питання порядку денного... (*Шум у залі*). Реформу парламенту ще раз? Давайте ще раз проголосуємо законопроект про реформу парламенту, подивимося, скільки буде голосів. Я поясню: це пряма імплементація Рекомендацій Європейського парламенту, що вступить у дію з наступного скликання. Передбачено співвідношення комітетів і міністерств, буде визначено кількість комітетів (не назви, а лише кількість), виписано, як вони співвідноситимуться з міністерствами.

Можливо, не всі зорієнтувалися, я ще раз поставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення законопроекту [№ 6256](#) про реформу парламенту. Це наші європейські зобов'язання. Прошу всіх членів робочої групи проголосувати і підтримати включення до порядку денного сесії для прийняття рішення.

«За» – 179.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

«Блок Петра Порошенка» – 87, «Народний фронт» – 62, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 0, Радикальної партії Олега Ляшка – 9, «Батьківщина» – 6, «Воля народу» – 7, «Партія «Відродження» – 1.

Колеги, розглядаємо два проекти постанов із порядку денного. Це наші дуже давні зобов'язання. Ви пригадуєте, я не ставив на голосування, тому що ми чекали, поки Альона Бабак доповість проєкт Закону «Про житлово-комунальні послуги». Вона його доповіла, ми прийняли закон, і я пообіцяв, що поставлю на голосування питання

про припинення повноважень народних депутатів. Ставитиму на голосування один за одним проекти постанов.

Перший проект Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Бабак А.В.» ([№ 6375](#)). Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

«За» – 141.

Колеги, це не голосування. Це пропозиція про скорочену процедуру розгляду. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 165.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді першого заступника голови комітету Пинзеніка Павла Васильовича. Будь ласка. Павле Васильовичу, коротко, без обговорення, тільки доповідь комітету.

ПИНЗЕНИК П.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»)*. Шановні колеги! Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України на своєму засіданні 5 квітня 2017 року розглянув заяву народного депутата Альони Валеріївни Бабак про складення нею депутатських повноважень згідно з вимогами пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України та статті 4 Закону «Про статус народного депутата України» і вніс відповідний проект постанови № 6375 на розгляд Верховної Ради. Просимо його підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, можемо переходити до голосування? Будь ласка, займіть робочі місця.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Бабак А.В.» ([№ 6375](#)). Комітет пропонує прийняти його в цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 141.

Рішення не прийнято.

Немає політичної волі парламенту, пані Альоно. Це складно, доведеться вам залишатися в нашому товаристві.

Альона Бабак. Будь ласка, 1 хвилина.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Я думала, що українці є вільними людьми, а українські жінки – ще вільнішими. Я прошу підтримати, це просто якийсь нонсенс. Підтримайте, будь ласка, моє звільнення, тому що це моє бажання, моє відчуття сьогоdnішнього моменту мого життя. Я вважаю, що мені треба сьогодні скласти депутатські повноваження. Прошу вашої підтримки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я ще раз поставлю на голосування. Колеги, будь ласка, займіть робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Бабак А.В.» (№ 6375) у цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 151.

Немає політичної волі парламенту. Вибачте, пані Альоно.

Я думаю, що ставити на голосування багато разів не буде гідним для парламенту.

Наступний проект Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Константиновського В.Л.» (№ 7087). Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

«За» – 159.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді першого заступника голови комітету Пинзеника Павла Васильовича.

ПИНЗЕНИК П.В. Шановний Голово! Шановні народні депутати! Народний депутат Константіновський Вячеслав Леонідович подав заяву про складення ним депутатських повноважень згідно з вимогами пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України та статті 4 Закону України «Про статус народного депутата України». Заяву розглянуто на засіданні Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України 6 вересня 2017 року, внесено відповідний проект постанови № 7087. Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Я прошу всіх зайти до залу. Прошу голів фракцій і секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу. Заходьте, я почекаю 30 секунд.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Константіновського В.Л.» (№ 7087) у цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 174.

Колеги, я поставлю на голосування ще раз. Це кадрове питання, якщо не приймемо, я зможу поставити на голосування і після обіду. Давайте сконцентруємося. Прошу зайти до залу, зайняти робочі місця, підготуватися до голосування. Це воля народного депутата. Бачу, що депутати підходять.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Константіновського В.Л.» (№ 7087) у цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 183.

Недостатньо голосів.

Колеги, відповідно до Регламенту я можу ставити на голосування кадрові питання ще раз, якщо вони будуть підтримані. Після обіду, якщо буде більша мобілізація залу, спробую ще раз поставити на голосування ці питання. Так само після обіду я спробую ще раз поставити на голосування питання про реформу парламенту.

Ми не встигаємо розпочати розгляд наступного законопроекту. Ми дуже плідно попрацювали до обіду. Прошу всіх без затримок прийти до залу після перерви, о 16 годині.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Прошу всіх вчасно, о 16 годині прийти до залу.

Дякую. До зустрічі.